

EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 20.9.2024
COM(2024) 426 final

2024/0234 (COD)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

**tot instelling van het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne en tot
toekenning van buitengewone macrofinanciële bijstand aan Oekraïne**

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• Motivering en doel van het voorstel

De EU is onwankelbaar in haar steun aan Oekraïne, dat zijn toekomst in de EU heeft. De EU steunt de onafhankelijkheid, soevereiniteit en territoriale integriteit van Oekraïne binnen zijn internationaal erkende grenzen en zet zich onverminderd in voor politieke, financiële, economische, humanitaire, militaire en diplomatieke steun¹. In het licht van de escalerende Russische agressie moet snel worden opgetreden om ervoor te zorgen dat Oekraïne toegang heeft tot de middelen die het dringend nodig heeft. Dit voorstel is bedoeld om ervoor te zorgen dat vóór het einde van dit jaar een nieuw mechanisme wordt opgezet om middelen voor Oekraïne vrij te maken, en voorziet ook in uitzonderlijke macrofinanciële bijstand (MFB) om in die dringende behoeften te voorzien.

Op 24 februari 2022 startte Rusland een grootschalige militaire invasie in Oekraïne, met verwoestende gevolgen voor Oekraïne en de Oekraïense bevolking. Met de recente escalatie van zijn brutale aanvalsoorlog tegen Oekraïne bevestigt Rusland zijn vastberadenheid om de grondrechten van Oekraïne te schenden wat betreft onafhankelijkheid, soevereiniteit en territoriale integriteit binnen zijn internationaal erkende grenzen, en ook om de levensvatbaarheid van dat land als staat te vernietigen. De onverschrokkenheid, moed en vastberadenheid waarvan het Oekraïense volk bij de verdediging van zijn land heeft blijk gegeven, verdienen groot respect en diepe dankbaarheid.

De EU heeft samen met haar lidstaten het optreden van Rusland ondubbelzinnig veroordeeld en heeft Oekraïne ongekende steun geboden. De EU, haar lidstaten en de Europese financiële instellingen hebben sinds het uitbreken van de oorlog breed opgevatte bijstand verleend aan Oekraïne en zijn bevolking, voor een bedrag van 118 miljard EUR. Dit weerspiegelt het engagement van de EU om Oekraïne te helpen zolang dat nodig is en zo intensief als nodig is.

De toegenomen agressie van Rusland heeft de financieringsbehoeften van Oekraïne echter doen stijgen. Het is duidelijk dat er een behoefte is aan aanvullende financieringsbronnen van zowel de EU als de internationale gemeenschap. De financieringsbehoeften van Oekraïne voor 2025 zullen de bestaande prognoses van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) overtreffen; de vierde evaluatie van het IMF-programma ging er immers van uit dat de oorlog tegen eind 2024 zou zijn beëindigd. Deze aanname lijkt steeds onwaarschijnlijker, en de onlangs aangenomen begrotingsverklaring van Oekraïne, die in samenwerking met het IMF is ontwikkeld, voegt een extra bedrag van 12 miljard USD toe aan zijn financieringsbehoeften voor 2025, waardoor het totaal op 38 miljard USD komt. Hoewel Oekraïne maatregelen heeft genomen om de inkomsten te verhogen en niet-essentiële uitgaven te verminderen, is er nu slechts beperkt ruimte voor extra bezuinigingen en voor binnenlandse maatregelen om aan de extra behoeften te voldoen. Verdere brede belastingverhogingen kunnen schadelijk zijn voor de economische activiteit, die al extra risico loopt als gevolg van aanhoudende aanvallen op belangrijke energie- en andere infrastructuur, en van het tekort aan arbeidskrachten als gevolg van de aanhoudende ontheemding van mensen en de mobilisatie van soldaten. Snelle financiële steun is van vitaal belang om Oekraïne te helpen essentiële staatsfuncties in stand te houden, de macro-economische stabiliteit te waarborgen en kritieke infrastructuur te

¹ Conclusies van de Europese Raad, 27 juni 2024; EUCO 15/24.

herstellen. Deze behoeften komen bovenop de aanzienlijke vereisten voor herstel en wederopbouw op middellange termijn.

In hun verklaring op de top van 14 juni 2024² bevestigden de G7-leiders dat zij vastbesloten zijn Oekraïne militaire, budgettaire, humanitaire en wederopbouwsteun te blijven verlenen. Daartoe kondigden de G7-leiders het opzetten aan van een instrument voor leningen waardoor uitzonderlijke opbrengsten versneld beschikbaar komen voor Oekraïne (Extraordinary Revenue Acceleration (ERA) Loans for Ukraine), om tegen eind 2024 ongeveer 50 miljard USD aan aanvullende financiering beschikbaar te stellen.

Met het voorstel van vandaag wordt een stap in deze richting gezet door ervoor te zorgen dat de steun aan Oekraïne via een collectieve aanpak van de internationale gemeenschap kan worden voortgezet. Dit zal mogelijk worden gemaakt door de instelling van een mechanisme voor steun aan Oekraïne voor het dekken van de kosten voor en het terugbetalen van leningen van G7-partners, naast een nieuwe buitengewone MFB-lening van de EU.

Het aantrekken van uitzonderlijke opbrengsten ter ondersteuning van leningen aan Oekraïne

In het kader van de sancties die de EU naar aanleiding van zijn acties in Oekraïne aan Rusland heeft opgelegd, zijn de tegoeden van de Russische Centrale Bank die in handen zijn van financiële instellingen in de lidstaten, sinds februari 2022 geïmmobiliseerd³. De tegoeden in de EU, ter waarde van ongeveer 210 miljard EUR, vertegenwoordigen het grootste deel van dergelijke geïmmobiliseerde tegoeden wereldwijd. Het verbod op transacties met deze tegoeden leidt tot een buitengewone en onverwachte accumulatie van liquide middelen op de balans van de centrale effectenbewaarinstanties⁴. Afhankelijk van het rentepeil worden de uitzonderlijke opbrengsten geraamd op maximaal 4 tot 5 miljard EUR per jaar.

Deze onverwachte en uitzonderlijke opbrengsten vormen geen staatstegoeden en hoeven niet op grond van de toepasselijke regels ter beschikking te worden gesteld van de Russische Centrale Bank, ook niet na afloop van de immobilisatie. Aangezien deze inkomsten voortvloeien uit de uitvoering van de beperkende maatregelen⁵, kunnen centrale effectenbewaarinstanties er niet van uitgaan dat zij er baat bij hebben.

Besluit (GBVB) 2024/577 van de Raad⁶ voorzag in maatregelen die met ingang van 15 februari 2024 van toepassing zijn met regels voor de reservering van de uitzonderlijke opbrengsten uit de immobilisatie. Dit werd in mei 2024 gevolgd door maatregelen voor het

² Communiqué van de G7-leiders op de top van Apulië, 14 juni 2024.

³ Besluit (GBVB) 2022/335 van de Raad van 28 februari 2022 tot wijziging van Besluit 2014/512/GBVB betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren (PB L 57 van 28.2.2022, blz. 4).

⁴ Centrale effectenbewaarinstanties worden gedefinieerd in Verordening (EU) nr. 909/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende de verbetering van de effectenafwikkeling in de Europese Unie, betreffende centrale effectenbewaarinstanties en tot wijziging van de Richtlijnen 98/26/EG en 2014/65/EU en Verordening (EU) nr. 236/2012 (PB L 257 van 28.8.2014, blz. 1).

⁵ Met name het verbod dat is neergelegd in artikel 1 bis, lid 4, van Besluit 2014/512/GBVB van de Raad van 31 juli 2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren, en in artikel 5 bis, lid 4, van Verordening (EU) nr. 833/2014 van de Raad van 31 juli 2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren (PB L 229 van 31.7.2014, blz. 1).

⁶ Besluit (GBVB) 2024/577 van de Raad van 12 februari 2024 tot wijziging van Besluit 2014/512/GBVB betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren (PB L, 2024/577, 14.2.2024).

gebruik van de daaruit voortvloeiende nettowinst ten gunste van Oekraïne⁷. Deze wordt momenteel gebruikt in de vorm van een financiële bijdrage ter ondersteuning van zowel militaire doelstellingen als wederopbouwdoelstellingen. Momenteel is in de beperkende maatregelen van de Unie bepaald dat 90 % van de financiële bijdrage wordt toegewezen aan de Europese Vredesfaciliteit en 10 % aan de faciliteit voor Oekraïne. Dit weerspiegelt de dringende militaire behoeften van Oekraïne. De relevante regels inzake beperkende maatregelen maken echter een herziening van deze toewijzing mogelijk.

Samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne (Ukraine Loan Cooperation Mechanism - ULCM)

In juni 2024 heeft de Europese Raad de Commissie, de hoge vertegenwoordiger en de Raad verzocht verder te werken aan het verstrekken van extra financiering aan Oekraïne tegen het einde van het jaar. In overeenstemming met de resultaten van de G7-top zou dit de vorm aannemen van leningen waarvan de dekking van kosten en de terugbetaling door toekomstige stromen van de uitzonderlijke opbrengsten worden verzekerd. De Europese Raad heeft duidelijk gemaakt dat deze constructie bedoeld is om niet alleen de dekking van kosten en de terugbetaling van een EU-lening mogelijk te maken, maar ook die van andere G7-partners. De Europese Raad concludeerde ook dat de tegoeden van Rusland geïmmobiliseerd moeten blijven totdat Rusland zijn aanvalsoorlog tegen Oekraïne stopzet en het land compenseert voor de door de oorlog veroorzaakte schade. Dit houdt een verbintenis in om de immobilisatie van de tegoeden en derhalve de inning van de financiële bijdrage uit de buitengewone winsten te handhaven, waardoor een bron van middelen wordt geboden om de kosten en de terugbetaling van de leningen van Oekraïne te dekken totdat er compensatie van Rusland beschikbaar is om de leningen af te lossen.

Het huidige voorstel zal de G7-partners ondersteunen bij het verstrekken van leningen aan Oekraïne, parallel aan de buitengewone MFB-lening van de EU, teneinde het tijdens de G7-top geplande totale bedrag te bereiken. Met dit voorstel zou met name een samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne worden ingesteld om Oekraïne niet-terugbetaalbare financiële steun te verlenen om het te helpen bij het aflossen van leningen die door de G7-partners zijn verstrekt. De terugbetaling van de leningen zou worden ondersteund met opbrengsten uit toekomstige stromen van de buitengewone winsten uit de geïmmobiliseerde tegoeden van Rusland in de Unie, en zou ontstaan voor andere bronnen, waaronder uitzonderlijke opbrengsten die in andere relevante rechtsgebieden worden gegenereerd.

Het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne zou deze ontvangen bedragen regelmatig uitbetalen, zodat Oekraïne de hoofdsom en de rente van subsidiabele leningen aan de EU en andere G7-kredietverstrekkers kan dekken naar rato van de hoofdsom van elke lening.

Het restryco wordt door elke kredietverstrekker voor zijn respectieve leningen gedragen. In een leningsovereenkomst met Oekraïne zal worden verduidelijkt dat zodra de schadevergoeding door de agressor is betaald, deze middelen zullen zorgen voor de terugbetaling van de leningen door Oekraïne. Aangezien de leningen worden geschraagd door

⁷ Besluit (GBVB) 2024/1470 van de Raad van 21 mei 2024 tot wijziging van Besluit 2014/512/GBVB betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren (PB L, 2024/1470, 22.5.2024).

de inkomsten uit de geïmmobiliseerde Russische tegoeden, zullen zij de schuldenlast van Oekraïne niet verhogen.

Om het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne operationeel te maken, moet de toewijzing van het door centrale effectenbewaarinstituten betaalde bedrag als bedoeld in Besluit (GBVB) 2024/1470 van de Raad en bijlage XLI bij Verordening (EU) nr. 833/2014 van de Raad worden aangepast. De Commissie en de hoge vertegenwoordiger zijn thans doende de wetgevingsvoorstellen voor uitvoeringshandelingen tot wijziging van de toewijzing voor te bereiden. Voorts kan het betalingsschema van de faciliteit voor Oekraïne worden gewijzigd om het betalingsprofiel van alle begrotingssteun van de Unie aan Oekraïne te versoepelen. De Commissie houdt toezicht op het totale niveau van de financiële steun aan Oekraïne en kan zo nodig een voorstel opstellen om dit betalingsschema te wijzigen.

De komende maanden zullen doorslaggevend zijn om blijk te geven van de collectieve inzet van de G7 in de vorm van dergelijke leningen, die een gecoördineerde internationale inspanning en nauwe samenwerking tussen de internationale partners vereisen. De voorstellen moeten dringend vóór eind oktober worden goedgekeurd, zodat de lening van de Unie vóór eind 2024 kan worden vrijgegeven voor toekomstige uitbetalingen in tranches en het gebruik van de reeds toegekende garantie op grond van de begrotingsmarge mogelijk wordt.

Financiële steun van de EU voor Oekraïne

Dit voorstel vormt een aanvulling op de reeds lopende steun. De EU, haar lidstaten en de Europese financiële instellingen hebben samen meer dan 118 miljard EUR aan subsidies en leningen verstrekt ter ondersteuning van de Oekraïense oorlogsinspanningen en de Oekraïense economie, om basisdiensten in stand te helpen houden en vroegtijdige wederopbouw, humanitaire hulp en steun te bieden aan mensen die op de vlucht zijn voor de oorlog. Als onderdeel van de militaire bijstand verstrekt de EU 6,1 miljard EUR aan militaire steun via de Europese Vredesfaciliteit, die in 2024 zal worden uitgebreid met inkomsten uit geïmmobiliseerde Russische tegoeden. Van het totale bedrag is meer dan 45 miljard EUR verstrekt of gegarandeerd door de EU-begroting voor begrotingssteun, humanitaire hulp en noodhulp. Dit omvat 25,2 miljard EUR aan uitbetalingen in het kader van vier macrofinanciële bijstandsoperaties om Oekraïne te helpen in dringende financieringsbehoeften te voorzien, en tot dusver 12,2 miljard EUR aan uitbetalingen in het kader van de faciliteit voor Oekraïne.

De aanzienlijke macrofinanciële bijstand van de EU aan Oekraïne in 2022 en 2023 heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan de macro-economische stabiliteit van Oekraïne. De stabilisatie van de overheidsfinanciën heeft Oekraïne in staat gesteld essentiële diensten voor zijn bevolking in stand te houden en middelen vrij te maken voor de noodzakelijke militaire verdediging tegen de Russische agressie. Zij heeft ook bijgedragen tot het bevorderen van de uitvoering van cruciale economische hervormingen. In 2024 heeft de bewezen staat van dienst van Oekraïne op het gebied van hervormingen de weg vrijgemaakt voor de goedkeuring van de faciliteit voor Oekraïne van 50 miljard EUR, een instrument voor de middellange termijn om Oekraïne een continue, voorspelbare en flexibele financieringsbron tot 2027 te bieden, en er tegelijkertijd voor te zorgen dat Oekraïne essentiële hervormingen voortzet, met name met het oog op zijn toetredingstraject. In dit verband hebben de Oekraïense autoriteiten het Oekraïneplan, de overkoepelende hervormingsagenda voor de periode 2024-2027, aangenomen. Financiering in het kader van de faciliteit zal Oekraïne helpen zijn administratie draaiende te houden, basisoverheidsdiensten te verlenen en het herstel en de wederopbouw te ondersteunen. Het Oekraïneplan bevat belangrijke hervormingen en investeringen die duurzame economische groei kunnen stimuleren en investeringen kunnen aantrekken om het

groeipotentieel van het land op de middellange tot de lange termijn te versterken. Alleen al in 2024 zal de faciliteit naar verwachting 16 miljard EUR uitbetalen in het kader van haar eerste pijler, voornamelijk afhankelijk van de tijdige en succesvolle uitvoering van de maatregelen van het Oekraïneplan, waardoor zij niet alleen een belangrijke financieringsbron is, maar ook het belangrijkste kader voor de hervormingsinspanningen van Oekraïne.

Dit voorstel voorziet in uitzonderlijke macrofinanciële bijstand om tegemoet te komen aan de toegenomen behoeften. Deze bijstand zal op voorspelbare, continue, ordelijke en tijdige wijze worden verleend om onmiddellijke behoeften te financieren, kritieke infrastructuur te herstellen en initiële steun te bieden voor duurzame wederopbouw na de oorlog, om Oekraïne te ondersteunen op zijn weg naar Europese integratie. De uitbetaling zal worden gekoppeld aan voorafgaande voorwaarden en beleidsvoorwaarden die moeten worden vastgelegd in een memorandum van overeenstemming tussen de Commissie en Oekraïne. Die voorwaarden moeten in overeenstemming zijn met de kwalitatieve en kwantitatieve stappen in het Oekraïneplan.

De EU-bijdrage via de uitzonderlijke macrofinanciële bijstand zal Oekraïne budgettaire ruimte bieden om zijn uitgaven te kiezen op basis van zijn meest dringende behoeften, met inbegrip van herstel en wederopbouw, alsmede zelfverdediging tegen de Russische aanvalsoorlog. In dat verband is het passend dat Oekraïne zich ertoe verbindt de samenwerking met de Unie op het gebied van het herstel, de wederopbouw en de modernisering van de Oekraïense defensie-industrie te bevorderen, in overeenstemming met de doelstellingen van het programma voor de Europese defensie-industrie (EDIP) en andere relevante instrumenten van de Unie.

Om een gezonde financiële onderbouwing te waarborgen, moet de MFB-lening aan Oekraïne (net als het MFB+ -instrument en het leningonderdeel van de faciliteit voor Oekraïne die sinds 2023 financiële steun aan Oekraïne heeft verleend) worden gedekt door een garantie uit de EU-begrotingsmarge, d.w.z. de budgettaire marge boven het maximum voor betalingen van het meerjarig financieel kader (“MFK”) tot het maximum van de eigen middelen. Dit zou beleggers een hoge mate van bescherming en zekerheid bieden en zou de noodzaak van voorzieningen voor leningen of de invoering van nationale garanties vermijden, zonder dat de omvang of de maxima van het MFK hoeven te worden gewijzigd⁸. Daarom moet het besluit over de vrijgave van de nieuwe MFB-lening vóór het einde van dit jaar worden genomen.

- **Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein**

De steun in het kader van de MFB-operatie zal consistent zijn met en complementair aan activiteiten die worden gefinancierd op grond van Verordening (EU) 2021/947⁹, Verordening (EU) 2021/947¹⁰ en Verordening (EG) nr. 1257/96¹¹ in lijn met de respectieve doelstellingen, de interventielogica en de regels van deze instrumenten.

⁸ Dit is mogelijk gezien de wijziging van Verordening (EU, Euratom) 2020/2093 van de Raad van 17 december 2020 tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2021-2027 (PB L 433I van 22.12.2020, blz. 11). Een en ander maakte het mogelijk dat voorwaardelijke verplichtingen die voortvloeien uit financiële bijstand die voor 2023 en 2024 voor Oekraïne beschikbaar is, op dezelfde wijze kunnen worden behandeld als financiële bijstand voor lidstaten.

⁹ Verordening (EU) 2024/792 van het Europees Parlement en de Raad van 29 februari 2024 tot instelling van de faciliteit voor Oekraïne.

¹⁰ Verordening (EU) 2021/947 van het Europees Parlement en de Raad van 9 juni 2021 tot vaststelling van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking – Europa in de wereld, tot wijziging en intrekking van Besluit nr. 466/2014/EU van het Europees Parlement en de

De MFB-lening komt met name bovenop en vormt een aanvulling op de steun van de EU in het kader van de faciliteit voor Oekraïne. Er wordt bijzondere aandacht besteed aan de samenhang en wederzijdse versterking van de MFB-operatie en de uitvoering van de faciliteit. De vrijgave van de MFB-lening zal met name worden gekoppeld aan de bevredigende naleving van de in een memorandum van overeenstemming vastgestelde beleidsvoorwaarden, die in overeenstemming zullen zijn met de kwalitatieve en kwantitatieve stappen in de bijlage bij Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/1447 van de Raad betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het Oekraïneplan¹² en eventuele wijzigingen daarvan tot de inwerkingtreding van het memorandum van overeenstemming. Bovendien moeten het in het kader van de faciliteit voor Oekraïne ingestelde mechanisme voor goed financieel beheer en controle en de rechten, verantwoordelijkheden en verplichtingen waarin de kaderovereenkomst in het kader van de faciliteit voorziet, worden toegepast om de financiële belangen van de Unie te waarborgen met het oog op de MFB-lening.

- **Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie**

De steun in het kader van het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne zal in overeenstemming zijn met de toepassing van beperkende maatregelen (sancties) tegen Rusland. De steun zal ook in overeenstemming zijn met de conclusies van de Europese Raad van 27 juni 2024, waarin de Commissie, de hoge vertegenwoordiger en de Raad worden gevraagd verder te werken aan het verstrekken van aanvullende financiering aan Oekraïne tegen het einde van het jaar, in de vorm van leningen waarvan de kosten worden gedekt en terugbetaald door toekomstige stromen van uitzonderlijke opbrengsten, samen met de G7-partners, ter ondersteuning van de huidige en toekomstige behoeften van Oekraïne op militair, budgetair en wederopbouwgebied.

Voorts hebben de door de Europese Raad van 23 juni 2022 toegekende status van kandidaat-lidstaat en het besluit van de Europese Raad van 14-15 december 2023 om toetredingsonderhandelingen met Oekraïne te openen, Oekraïne stevig op zijn Europese traject verankerd. Daarom zal de hele EU-respons ter ondersteuning van de veerkracht en het herstel van Oekraïne — onder meer via het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne en de MFB-operatie, die op hun beurt zullen stroken met en steun verlenen aan de uitvoering van de faciliteit voor Oekraïne — ook bijdragen tot de beginfase van het pretoetredingsproces van Oekraïne.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

- **Rechtsgrondslag**

Artikel 212 VWEU is een passende rechtsgrondslag voor programma's voor financiële bijstand die door de Unie worden toegekend aan derde landen die geen ontwikkelingsland zijn, en is een rechtsgrondslag die is gebruikt voor eerdere MFB-leningen.

Raad en tot intrekking van Verordening (EU) 2017/1601 van het Europees Parlement en de Raad en Verordening (EG, Euratom) nr. 480/2009 van de Raad (PB L 209 van 14.6.2021, blz. 1).

¹¹ Verordening (EG) nr. 1257/96 van de Raad van 20 juni 1996 betreffende humanitaire hulp (PB L 163 van 2.7.1996, blz. 1).

¹² Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/1447 van de Raad van 14 mei 2024 betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het Oekraïneplan (PB L, 2024/1447, 24.5.2024).

- **Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid)**

Het subsidiariteitsbeginsel is geëerbiedigd aangezien de behoefte aan een gemeenschappelijke respons bij het op adequate schaal steunen van Oekraïne onvoldoende kan worden verwezenlijkt door de lidstaten alleen en gezien zijn omvang en effect beter door de EU kan worden verwezenlijkt. De belangrijkste redenen zijn de begrotingscapaciteit en de budgettaire beperkingen op nationaal niveau en de noodzaak van een sterke coördinatie tussen donoren om de omvang en de doeltreffendheid van de steun te maximaliseren en tegelijkertijd de belasting van de bestuurlijke capaciteit van de Oekraïense autoriteiten, die in de huidige omstandigheden sterk onder druk staat, te beperken. De EU bevindt zich in een unieke positie om Oekraïne externe bijstand te verlenen om in dringende financieringsbehoeften te voorzien, met name door op voorspelbare, continue, ordelijke en tijdige wijze concessionele kortetermijn- en langetermijnhulp te verlenen in de vorm van leningen en niet-terugbetaalbare financiële steun.

- **Evenredigheid**

Het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne en de MFB-operatie worden voorgesteld als een gerichte reactie op de specifieke omstandigheden van Oekraïne als gevolg van de Russische aanvalsoorlog.

De aanhoudende, niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde militaire agressie van Rusland vereist de toekenning van aanvullende financiële bijstand aan Oekraïne in lijn met de in dit voorstel beschreven doelstellingen en concrete voorwaarden.

De voorgestelde financiële steun aan Oekraïne wordt op basis van de hoge financieringsbehoeften toereikend geacht, rekening houdend met de grote onzekerheid van de oorlogsomstandigheden.

Het totale bedrag aan financiering dat via de buitengewone MFB-operatie en de subsidiabele bilaterale leningen aan Oekraïne ter beschikking wordt gesteld en dat zal worden gedekt en terugbetaald door toekomstige stromen van uitzonderlijke opbrengsten via het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne, is in overeenstemming met een initiatief van de G7 dat zorgt voor een brede internationale lastenverdeling met partners, en gaat niet verder dan wat nodig is voor het beoogde doel om de geraamde begrotingsbehoeften van Oekraïne te ondersteunen.

- **Keuze van het instrument**

Een verordening is het passende instrument, aangezien zij voorziet in rechtstreeks toepasselijke regels voor de uitvoering van het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne en de macrofinanciële bijstand.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

- **Evaluatie van bestaande wetgeving en controle van de resultaatgerichtheid ervan**

Dit voorstel komt na een reeks macrofinanciële-bijstandsoperaties (“MFB-operaties”) die sinds 2015 aan Oekraïne zijn verleend. Uit eerdere ex-postevaluaties van vorige MFB-operaties voor Oekraïne is gebleken dat deze over het algemeen bijzonder relevant waren wat betreft de doelstellingen, de financiële middelen en de beleidsdoelstellingen ervan. Met name bleken deze MFB-operaties van cruciaal belang om Oekraïne te ondersteunen bij het

aanpakken van zijn betalingsbalansproblemen en het doorvoeren van belangrijke structurele hervormingen om de economie te stabiliseren en de houdbaarheid van zijn externe positie te versterken. Zij maakten begrotingsbesparingen en financiële voordelen mogelijk en fungeerden als katalysator voor aanvullende financiële steun en het vertrouwen van investeerders. De aan de MFB-operaties verbonden conditionaliteiten bleken complementair te zijn aan de daarmee samenhangende IMF-programma's. Een en ander creëerde een politiek versterkend effect dat heeft bijgedragen aan de mobilisatie van de Oekraïense autoriteiten rond cruciale hervormingen, met name op structurele beleidsgebieden die minder aan bod komen in andere internationale donorprogramma's.

Het MFB+ -instrument bracht in 2023 de totale financiële steun tot het maximumbedrag van 18 miljard EUR, waardoor Oekraïne in 2023 kon voorzien in zijn onmiddellijke financieringsbehoeften door middel van een stabiel, voorspelbaar en omvangrijk instrument voor financiële steun. Deze financiering was van groot belang voor het behoud van de macro-economische stabiliteit en de onderliggende hervormingsvoorwaarden maakten brede verbeteringen in het structurele economische weefsel van het land mogelijk. Dit omvatte met name de versterking van de onafhankelijkheid van het gespecialiseerde openbaar ministerie voor corruptiebestrijding, een verbetering van de werking van de juridische instellingen, bijvoorbeeld door de benoeming van een hoofd van de corruptiebestrijdingsautoriteit en de verbetering van het selectieproces voor rechters. Bovendien heeft Oekraïne het faillissements- en insolventiekader verbeterd en aanzienlijke vooruitgang geboekt in de richting van een efficiënter energiesysteem en de bevordering van een beter ondernemingsklimaat.

- **Raadpleging van belanghebbenden**

Het voorstel komt tegemoet aan de oproepen van de internationale gemeenschap om zich sterk te blijven inzetten om Oekraïne te helpen in zijn dringende financieringsbehoeften op korte termijn te voorzien, en om zijn prioriteiten voor herstel en wederopbouw op lange termijn te ondersteunen. Hiermee wordt gevolg gegeven aan de toezegging die tijdens de G7-top in Apulië van 14 juni 2024 is gedaan om een mechanisme op te zetten voor leningen waardoor uitzonderlijke opbrengsten versneld beschikbaar komen voor Oekraïne, teneinde tegen het einde van het jaar 2024 ongeveer 50 miljard USD aan extra financiering beschikbaar te stellen voor Oekraïne. Bij de uitwerking van dit voorstel hebben de diensten van de Commissie overlegd met internationale financiële instellingen en andere bilaterale donoren (waaronder de lidstaten en de leden van G7) en multilaterale donoren, die over aanzienlijke deskundigheid beschikken, onder meer wat betreft de Oekraïense economie. De Commissie heeft ook regelmatig contact gehad met de Oekraïense autoriteiten.

Een formele raadpleging van belanghebbenden kon niet worden uitgevoerd vanwege de urgentie van de voorbereiding van het voorstel, zodat het tijdig door de medewetgevers kan worden goedgekeurd en uiterlijk eind 2024 operationeel kan worden. Dit zal het mogelijk maken gebruik te maken van de financieringsmogelijkheden die eind 2024 aflopen, en te voorzien in de nieuwe en toenemende economische en financiële behoeften als gevolg van de Russische aanvalsoorlog, waaraan moet worden voldaan, alsook in herstel en wederopbouw. De EU zal zorgen voor passende communicatie en zichtbaarheid rond de doelstellingen en acties die in het kader van het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne en de MFB-operatie worden uitgevoerd, in Oekraïne, binnen de Unie en daarbuiten.

- **Bijeenbrengen en gebruik van expertise**

Het voorstel bouwt voor op dertig jaar ervaring op het gebied van macrofinanciële bijstand, alsmede op ervaring met steun in het kader van het extern optreden van de Unie.

De Commissie heeft dit voorstel gebaseerd op een zorgvuldige analyse van de financiële behoeften en de bredere macrofinanciële situatie van Oekraïne, waarbij zij ook de input heeft meegenomen van internationale financiële instellingen en andere bevoegde internationale instellingen. Daarbij gaat het onder meer om regelmatig overleg over de recentste projecties van de financieringsbehoeften van Oekraïne op internationale fora, zoals de G7 en het donorcoördinatieplatform voor Oekraïne, alsmede over voortdurende directe contacten met de Oekraïense autoriteiten.

- **Effectbeoordeling**

Gezien het dringende karakter van het voorstel, dat bedoeld is om tegen het einde van het jaar dringende bijstand te verlenen aan een land dat in oorlog is, kon geen effectbeoordeling worden uitgevoerd. De ex-antebeoordeling van de behoeften die worden voorgesteld om te worden gedekt door de leningen in het kader van het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne (met inbegrip van de MFB-operatie zelf), is onder meer gebaseerd op recente gegevens van het Internationaal Monetair Fonds. De steun in het kader van de MFB-operatie moet voortbouwen op de lessen die zijn getrokken uit en de resultaten van de MFB-operaties met Oekraïne sinds 2015, met inbegrip van de nood- en buitengewone MFB-operaties in 2022 en het MFB+ -instrument in 2023 in de specifieke omstandigheden van de aanhoudende oorlog. Bovendien moeten de beleidsvoorwaarden van de MFB-lening in overeenstemming zijn met de stappen in het Oekraïneplan en moeten de stimulansen voor de uitvoering ervan verder worden versterkt.

- **Resultaatgerichtheid en vereenvoudiging**

Het voorstel houdt geen verband met resultaatgerichtheid en vereenvoudiging.

- **Grondrechten**

Een noodzakelijke voorwaarde voor toekenning van steun in het kader van de MFB-lening is dat Oekraïne doeltreffende democratische mechanismen en de bijbehorende instellingen – waaronder een parlementair meerpartijstelsel – en de rechtsstaat blijft eerbiedigen, en dat het de eerbiediging van de mensenrechten garandeert, met inbegrip van de rechten van personen die tot minderheden behoren.

De hervormingsbereidheid en sterke politieke wil van de Oekraïense autoriteiten is een positief signaal, zoals met name blijkt uit het feit dat de Europese Raad in juni 2022 de status van kandidaat-lidstaat aan Oekraïne heeft toegekend, naast het besluit van de Europese Raad van juni 2023 om toetredingsonderhandelingen met Oekraïne aan te vatten, de hernieuwde succesvolle uitvoering van de structurele beleidsvoorwaarden die aan de recente MFB-operaties voor Oekraïne verbonden waren, en de aanvang van de uitvoering van het Oekraïneplan. Sinds de Russische agressie hebben de Oekraïense autoriteiten blijf gegeven van een indrukwekkende mate van veerkracht en blijven zij vastbesloten deze hervormingen transparant en aansluitend bij EU-normen voort te zetten, mede in overeenstemming met het traject van het land naar integratie in de EU.

Daartoe wordt thans geacht te zijn voldaan aan de eerste vereiste voor een MFB-operatie. Tegelijkertijd zal de voortdurende naleving van deze basisvoorwaarde verder worden gewaarborgd door specifieke voorwaarden in de toekomstige leningsovereenkomst voor de MFB-operatie. Dezelfde basisvoorwaarde voor steun is van toepassing op de uitvoering van het Oekraïneplan.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Het voorstel is volledig verenigbaar met de maxima van het meerjarig financieel kader (MFK) 2021-2027.

De financiering van het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne vereist een aanpassing van de regels voor de toewijzing van de financiële bijdrage van centrale effectenbewaarinstanties die in het kader van beperkende maatregelen van de Unie zijn opgericht. De bedragen die naar het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne zijn overgedragen, vormen externe bestemmingsontvangsten overeenkomstig artikel 21, lid 5, van het Financieel Reglement. Voorts kan het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne worden gefinancierd met bedragen die worden ontvangen als aanvullende financiële bijdragen van lidstaten, derde landen of andere bronnen. Die bijdragen vormen externe bestemmingsontvangsten overeenkomstig respectievelijk de punten a) ii), d) en e) van artikel 21, lid 2, van het Financieel Reglement.

De buitengewone MFB-lening zal tot 35 miljard EUR aan leningen beschikbaar stellen in één tranche die beschikbaar is voor vrijgave tot en met 31 december 2024. Dit vereist dat Oekraïne in 2024 aan de desbetreffende voorwaarden voldoet.

De middelen kunnen in één of meer deeltranches worden uitbetaald. De uitbetaling van al deze deeltranches vindt uiterlijk op 31 december 2025 plaats.

Nadere bijzonderheden over de gevolgen voor de begroting zijn te vinden in het financieel memorandum bij dit voorstel.

5. OVERIGE ELEMENTEN

- **Uitvoeringsplanning en regelingen betreffende controle, evaluatie en rapportage**

Met het oog op de uitvoering van het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne zal de Commissie met Oekraïne een overeenkomst sluiten waarin de voorwaarden en verplichtingen om niet-terugbetaalbare financiële steun te ontvangen en te gebruiken, worden vastgesteld.

Daarnaast moet de Europese Unie de buitengewone MFB-lening beschikbaar stellen aan Oekraïne en aldus bijdragen aan de inspanningen van de internationale partners van Oekraïne, zoals met name uitgedrukt door de G7-leiders in juni 2024 in Apulië, om in de begrotingsbehoeften van Oekraïne te voorzien. De steun zal het resterende tekort aan externe financiering van Oekraïne in 2024-2025 helpen te dekken en zou volgens de planning in één tranche worden verstrekt die in meerdere deeltranches kan worden uitbetaald. De uitbetaling van de tranche zal afhankelijk worden gesteld van de bevredigende naleving van de beleidsvoorwaarden zoals overeengekomen in het memorandum van overeenstemming en waarnaar in dit voorstel wordt verwezen. De Commissie zal nauw samenwerken met de nationale autoriteiten om relevante ontwikkelingen en de toepassing van de in het memorandum van overeenstemming overeengekomen vereisten en voorwaarden te monitoren. De steun zal door de Commissie worden beheerd. Specifieke bepalingen inzake de preventie van fraude en andere onregelmatigheden, die in overeenstemming zijn met het Financieel Reglement, zijn van toepassing, in overeenstemming met de kaderovereenkomst die in het kader van de faciliteit voor Oekraïne is gesloten. Daarnaast zullen de beheers- en controlesystemen zoals voorgesteld in het kader van het Oekraïneplan dat is ingesteld bij Verordening (EU) 2024/792 van het Europees Parlement en de Raad van 29 februari 2024 tot instelling van de faciliteit voor Oekraïne, worden toegepast op de MFB-lening.

Ten slotte zal de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een verslag indienen over de uitvoering van de Uniesteun aan Oekraïne uit hoofde van het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne en de MFB-operatie, met inbegrip van een evaluatie. Uiterlijk op 31 december 2027 zal de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een ex-postevaluatieverslag indienen, met daarin een beoordeling van de resultaten en de doelmatigheid van de voltooide Uniesteun uit hoofde van de MFB-operatie en van de mate waarin deze tot de doelstellingen van de steun heeft bijgedragen.

- **Artikelsgewijze toelichting**

Hoofdstuk I heeft betrekking op de algemene bepalingen van de verordening.

In artikel 1 is het onderwerp van de verordening vastgelegd, namelijk de instelling van het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne en de toekenning van buitengewone macrofinanciële bijstand aan Oekraïne.

Artikel 2 bevat de definities die in het kader van de verordening van toepassing zijn.

Hoofdstuk II van de verordening betreft het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne.

In artikel 3 wordt het doel van het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne omschreven.

In artikel 4 wordt de financiering van de steun uit hoofde van het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne beschreven, met inbegrip van de wijze waarop lidstaten en belanghebbende derde landen en partijen kunnen bijdragen aan het samenwerkingsmechanisme.

In artikel 5 wordt de steun omschreven die uit hoofde van het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne beschikbaar is.

In artikel 6 worden criteria vastgesteld aan de hand waarvan de Commissie zal beoordelen of een bilaterale lening in aanmerking komt voor het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne, en wordt bepaald dat de Commissie beoordeelt of bilaterale leningen in aanmerking komen voor het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne.

Artikel 7 bepaalt dat de Commissie een ULCM-overeenkomst (Ukraine Loan Cooperation Mechanism, samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne) met Oekraïne zal sluiten voor de uitvoering van het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne, en bevat informatie over de inhoud en de wijziging daarvan.

In artikel 8 wordt bepaald hoe de steun uit hoofde van het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne wordt vrijgegeven.

Hoofdstuk III van de verordening betreft de buitengewone macrofinanciële bijstand (MFB).

In artikel 9 wordt de steun beschreven die in het kader van de MFB van de Unie beschikbaar is, met inbegrip van de vorm, uitvoering en beschikbaarheid ervan.

In artikel 10 wordt het bedrag van de MFB van de Unie vastgesteld.

Artikel 11 betreft de naleving van de voorafgaande voorwaarden die nodig zijn voor de uitbetaling van de MFB.

Artikel 12 bepaalt dat de Commissie een memorandum van overeenstemming zal sluiten met Oekraïne en verschaft informatie over de inhoud en het tijdschema daarvan.

Artikel 13 bevat de voorwaarden en de procedure voor het vrijgeven van de MFB-lening.

Artikel 14 geeft de Commissie de bevoegdheid om namens de Unie de nodige financiële middelen te lenen op de kapitaalmarkten of van financiële instellingen.

Artikel 15 heeft betrekking op de MFB-leningsovereenkomst en de inhoud ervan.

Artikel 16 betreft de governance via comitéprocedures.

Hoofdstuk IV bevat de slotbepalingen van de verordening.

Artikel 17 betreft de informatieverstrekking aan het Europees Parlement en de Raad.

Artikel 18 regelt de inwerkingtreding.

2024/0234 (COD)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot instelling van het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne en tot toekenning van buitengewone macrofinanciële bijstand aan Oekraïne

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 212,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Sinds het begin van de niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne op 24 februari 2022 hebben de Unie, de lidstaten en Europese financiële instellingen ongekend omvangrijke steun ter beschikking gesteld ten behoeve van de economische, sociale en financiële veerkracht van Oekraïne. Die steun is een combinatie van steun uit de Uniebegroting, met inbegrip van buitengewone macrofinanciële bijstand en steun van de Europese Investeringsbank (EIB) en de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling (EBWO) met een volledige of gedeeltelijke garantie door de Uniebegroting, alsook verdere financiële steun van lidstaten.
- (2) De door de Unie verleende macrofinanciële bijstand van maximaal 18 miljard EUR op grond van Verordening (EU) 2022/2463 van het Europees Parlement en de Raad¹³ werd beschouwd als een passend antwoord op het financieringstekort van Oekraïne voor 2023 en heeft aanzienlijke financiering van andere donoren en internationale financiële instellingen helpen vrijmaken. Dit heeft op een kritiek moment in belangrijke mate bijgedragen tot de macro-economische en financiële veerkracht van Oekraïne.

¹³ Verordening (EU) 2022/2463 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2022 tot vaststelling van een instrument voor de toekenning van steun aan Oekraïne voor 2023 (macrofinanciële bijstand +) (PB L 322 van 16.12.2022, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2463/oj>).

- (3) Op 29 februari 2024 is bij Verordening (EU) 2024/792 van het Europees Parlement en de Raad¹⁴ de faciliteit voor Oekraïne ingesteld als een uitzonderlijk instrument voor de middellange termijn dat de bilaterale steun van de Unie aan Oekraïne bundelt en zorgt voor coördinatie en efficiëntie. De faciliteit voor Oekraïne helpt de financieringsbehoeften van Oekraïne te vervullen en draagt bij aan de aanpak van de herstel-, wederopbouw- en moderniseringsbehoeften van Oekraïne voor de periode 2024-2027, en ondersteunt tegelijkertijd de hervormingsinspanningen van Oekraïne als onderdeel van zijn toetredingstraject tot de Unie. De faciliteit voor Oekraïne zorgt ervoor dat de onwrikbare toezegging van de Unie om Oekraïne en zijn bevolking financiële steun te blijven verlenen, in de praktijk wordt waargemaakt.
- (4) De Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne heeft enorme schade veroorzaakt in Oekraïne, met herstel- en wederopbouwkosten die op 31 december 2023 waren opgelopen tot naar schatting 486 miljard USD¹⁵. Bovendien heeft Oekraïne de toegang tot de internationale financiële markten verloren en zijn de overheidsinkomsten aanzienlijk gedaald, terwijl de overheidsuitgaven aanzienlijk zijn gestegen. In deze context kan worden vastgesteld dat er de komende jaren grote financieringsbehoeften zullen zijn.
- (5) Op 30 maart 2023 heeft het Internationaal Monetair Fonds (IMF) met Oekraïne overeenstemming bereikt over een vierjarenprogramma van 15,6 miljard USD in het kader van de uitgebreide financieringsfaciliteit om de economische en financiële stabiliteit te handhaven in een tijd van uitzonderlijk grote onzekerheid, de schuldhoudbaarheid te herstellen en aan te zetten tot hervormingen die het herstel van Oekraïne na de oorlog zullen ondersteunen. Het programma is, samen met de financieringsgaranties van de G7-leiders, de Unie en andere donoren, bedoeld om tegemoet te komen aan de financieringsbehoeften van Oekraïne met betrekking tot de betalingsbalans en om de externe positie op middellange termijn te herstellen. Tot op heden heeft Oekraïne vier evaluaties in het kader van de uitgebreide financieringsfaciliteit met succes afgerond, wat duidelijk maakt dat de Oekraïense autoriteiten vastbesloten zijn te hervormen en een prudent beleid te voeren. Het totale basisfinancieringstekort voor de programmaperiode wordt door het IMF geraamd op 121,9 miljard USD.
- (6) Gezien de uitzonderlijk grote onzekerheid rond de vooruitzichten heeft het IMF bij de vierde evaluatie van het programma ook een geactualiseerd ongunstig scenario gepresenteerd, waarin rekening wordt gehouden met een economische schok als gevolg van een hevigere oorlog die ook in 2025 aanhoudt. Als gevolg van de negatieve uitwerking voor het economisch sentiment, migratie, de toenemende druk op de energievoorziening, de verslechtering van de exportcapaciteit en met name de defensie-uitgaven, zou het totale financieringstekort in dit ongunstige scenario in de programmaperiode van het IMF kunnen oplopen tot 140,7 miljard USD. Gezien de aanhoudende intensiteit van de oorlog en de schade aan de kritieke civiele infrastructuur van Oekraïne als gevolg van de toenemende grootschalige aanvallen van de Russische agressor, moet Oekraïne aanzienlijke extra middelen vrijmaken voor zijn budgettaire prioriteiten en prioriteiten voor herstel en wederopbouw op de lange termijn. Om deze reden en aangezien het resterende financieringstekort de reeds door

¹⁴ Verordening (EU) 2024/792 van het Europees Parlement en de Raad van 29 februari 2024 tot instelling van de faciliteit voor Oekraïne (PB L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>).

¹⁵ Ukraine - Third Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA3); February 2022 – December 2023.

de Unie en andere donoren en instellingen (waaronder het IMF) verstrekte middelen nog steeds te boven gaat, moet de Unie een passende respons blijven bieden.

- (7) In hun communiqué van 14 juni 2024 bevestigden de leiders van de G7 opnieuw dat zij Oekraïne onverminderd steunen en vastbesloten zijn om het land te helpen voldoen aan zijn dringende financieringsbehoeften op korte termijn, en om zijn prioriteiten voor herstel en wederopbouw op de lange termijn te ondersteunen. Daartoe kondigden de G7-leiders aan te beginnen met “Extraordinary Revenue Acceleration”-leningen voor Oekraïne (ERA, leningen waardoor uitzonderlijke opbrengsten versneld beschikbaar komen voor Oekraïne), om tegen eind 2024 ongeveer 50 miljard USD aan extra financiering beschikbaar te stellen voor de militaire, budgettaire en wederopbouwbehoeften van Oekraïne. De G7-leiders kondigden hun voornemen aan financiering te verstrekken waarvan de dekking van de kosten en de terugbetaling worden verzekerd door toekomstige stromen van uitzonderlijke opbrengsten die voortvloeien uit de blokkering van Russische staatstegoeden in de Europese Unie en andere relevante rechtsgebieden.
- (8) In zijn conclusies van 27 juni 2024 heeft de Europese Raad de Commissie, de hoge vertegenwoordiger en de Raad verzocht de werkzaamheden voort te zetten en daarbij alle relevante juridische en financiële aspecten aan te pakken, teneinde Oekraïne vóór het einde van het jaar samen met de G7-partners aanvullende financiering te verstrekken in de vorm van leningen waarvan de dekking van de kosten en de terugbetaling door toekomstige stromen van de uitzonderlijke opbrengsten worden verzekerd, zoals besproken door de G7-leiders, om te helpen voorzien in de bestaande en toekomstige behoeften van Oekraïne op het gebied van defensie, begroting en wederopbouw. De Europese Raad heeft ook verklaard dat, met inachtneming van het recht van de Unie, de Russische tegoeden geblokkeerd moeten blijven totdat Rusland zijn aanvalsoorlog tegen Oekraïne beëindigt en Oekraïne compenseert voor de door deze oorlog veroorzaakte schade.
- (9) In de context van de aanhoudende Russische agressie tegen Oekraïne moet ervoor worden gezorgd dat Oekraïne voldoende en continue financiële steun krijgt. Daartoe moet een samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne worden ingesteld om Oekraïne niet-terugbetaalbare financiële steun te verlenen en het land te helpen leningen terug te betalen die ter ondersteuning van Oekraïne zijn verstrekt. Dit samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne moet middelen ontvangen, onder meer uit toekomstige stromen van uitzonderlijke opbrengsten die voortvloeien uit de geblokkeerde Russische tegoeden, en deze middelen regelmatig aan Oekraïne uitbetalen om de hoofdsom, de rente en eventuele andere kosten in verband met leningen te dekken. Om de Unie zelf in staat te stellen Oekraïne rechtstreeks te helpen in zijn financieringsbehoeften te voorzien, moet de Unie bovendien buitengewone MFB aan Oekraïne verlenen, waarbij die buitengewone MFB moet worden ondersteund door het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne.
- (10) In Besluit (GBVB) 2024/1470 van de Raad¹⁶ tot wijziging van Besluit 2014/512/GBVB staat: “De beperkende maatregelen die verband houden met het verbod op transacties met betrekking tot het beheer van de activa en reserves van de Russische Centrale Bank, moeten van kracht blijven tot Rusland zijn aanvalsoorlog

¹⁶ Besluit (GBVB) 2024/1470 van de Raad van 21 mei 2024 tot wijziging van Besluit 2014/512/GBVB betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren (PB L, 2024/1470, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1470/oj>).

tegen Oekraïne beëindigt en Oekraïne vergoedt voor de door deze oorlog veroorzaakte schade”.

- (11) Op 21 mei 2024 heeft de Raad Verordening (EU) nr. 833/2014 van de Raad¹⁷ gewijzigd, waarmee uitvoering wordt gegeven aan bepaalde bij Besluit (GBVB) 2024/1470 vastgestelde maatregelen. Deze bepalingen omvatten de regels voor de wijze waarop de nettowinsten die voortvloeien uit de onverwachte en uitzonderlijke opbrengsten van centrale effectenbewaarinstellingen als gevolg van de uitvoering van het verbod van artikel 1 bis, lid 4, van Besluit 2014/512/GBVB¹⁸ en artikel 5 bis, lid 4, van Verordening (EU) nr. 833/2014, bestemd moeten worden voor het ondersteunen van Oekraïne, onder meer via programma's van de Unie die uit het Uniebudget worden gefinancierd, in overeenstemming met de toepasselijke contractuele verplichtingen en met het Unierecht en het internationaal recht, en in overleg met partners. Met name centrale effectenbewaarinstellingen die activa en reserves van de Russische Centrale Bank met een totale waarde van meer dan 1 miljoen EUR aanhouden, moeten een financiële bijdrage aan de Unie leveren die overeenkomt met 99,7 % van de uit de blokkering van Russische tegoeden voortvloeiende nettowinsten die sinds 15 februari 2024 zijn ontstaan.
- (12) Deze bijdrage moet worden geleverd zolang de beperkende maatregelen die verband houden met het verbod op transacties met betrekking tot het beheer van de activa en reserves van de Russische Centrale Bank van kracht blijven, en dus tot Rusland zijn aanvalsoorlog tegen Oekraïne beëindigt en Oekraïne vergoedt voor de door deze oorlog veroorzaakte schade.
- (13) Op [...] is het in Besluit 2014/512/GBVB vastgestelde percentage van de bedragen van de door centrale effectenbewaarinstellingen verschuldigde financiële bijdrage, die moet worden gebruikt om Oekraïne te ondersteunen via programma's van de Unie, aangepast naar [...] %. Op dezelfde datum is de toewijzing van de bedragen van de financiële bijdrage die aan de begroting van de Unie is betaald als externe bestemmingsontvangsten, zoals vastgesteld in bijlage XLI bij Verordening (EU) nr. 833/2014 van de Raad, aangepast om [...] % van die bijdrage toe te wijzen aan het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne. De Unie heeft daarom de nodige stappen ondernomen om ervoor te zorgen dat de financiële bijdrage voor het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne wordt voortgezet.
- (14) Uitzonderlijke opbrengsten die voortvloeien uit de blokkering van Russische staatstegoeden die in andere relevante rechtsgebieden dan de Europese Unie worden aangehouden, kunnen worden toegekend ter ondersteuning van het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne. Daarom moeten derde landen of andere bronnen kunnen bijdragen aan het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne. Daarnaast kunnen de lidstaten op vrijwillige basis bijdragen aan het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne, met name uit opbrengsten die aan de staat toekomen als gevolg van de blokkering van Russische staatstegoeden. Dergelijke bijdragen moeten externe bestemmingsontvangsten vormen in de zin van artikel 21, lid 2, punt a), ii), punt d) en punt e), van Verordening (EU,

¹⁷ Verordening (EU) nr. 833/2014 van de Raad van 31 juli 2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren (PB L 229 van 31.7.2014, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/833/oj>).

¹⁸ Besluit 2014/512/GBVB van de Raad van 31 juli 2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren (PB L 229 van 31.7.2014, blz. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2014/512/oj>).

Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad¹⁹ (het “Financieel Reglement”). Voorts kunnen derde landen uitzonderlijke opbrengsten die voortvloeien uit de blokkering van Russische staatstegoeden binnen hun rechtsgebied rechtstreeks gebruiken om de terugbetalingsbehoeften van eventuele aan Oekraïne verstrekte bilaterale leningen te verminderen en aldus het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne te ondersteunen door de totale hoeveelheid steun die voor die lening nodig zou zijn, te verlagen.

- (15) Steun in het kader van het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne moet beschikbaar zijn ter dekking van het totale bedrag van de hoofdsom, de rente en eventuele andere kosten in verband met de lening die Oekraïne is aangegaan door de ondertekening van de MFB-leningsovereenkomst en van bilaterale leningsovereenkomsten met kredietverstrekkers die handelen onder auspiciën van het initiatief “Extraordinary Revenue Acceleration Loans for Ukraine” van de G7, zoals vastgelegd in het communiqué van de G7 dat op 14 juni 2024 in Apulië is aangenomen.
- (16) De steun in het kader van het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne moet zodanig ter beschikking worden gesteld en verstrekt dat gelijke toegang voor zowel bilaterale kredietverstrekkers als de buitengewone MFB-lening van de Unie wordt gewaarborgd. De verstrekking van bilaterale leningen via een intermediair mag niet beletten dat deze leningen in aanmerking komen voor de toepassing van deze verordening. De niet-terugbetaalbare financiële steun moet aan Oekraïne worden toegewezen om te helpen de MFB-lening en subsidiabele bilaterale leningen terug te betalen, waarbij rekening wordt gehouden met hoe de hoofdsom van elke lening zich verhoudt tot de totale hoofdsom van de MFB-lening en alle subsidiabele bilaterale leningen. De toewijzing moet worden aangepast zodra de respectieve leningen, inclusief rente en eventuele andere kosten die verband houden met de lening, volledig door Oekraïne zijn terugbetaald, zodanig dat eventuele toekomstige middelen aan resterende leningen worden toegewezen, waarbij rekening wordt gehouden met hoe de hoofdsom van de MFB-lening of de subsidiabele bilaterale lening zich verhoudt tot de som van de hoofdsom van alle resterende leningen. De hoofdsom van elke lening moet worden beschouwd als de oorspronkelijke hoofdsom die in de desbetreffende leningdocumentatie is vastgelegd en er moet geen rekening worden gehouden met andere factoren, zoals terugbetalingen, aanvullende financiering of gekapitaliseerde bedragen.
- (17) Om ervoor te zorgen dat bilaterale leningen die door bilaterale kredietverstrekkers worden verstrekt, snel en efficiënt kunnen worden ondersteund door het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne, moet de Commissie de bilaterale leningen die worden verstrekt door kredietverstrekkers die handelen onder auspiciën van het initiatief “Extraordinary Revenue Acceleration Loans for Ukraine” van de G7 beoordelen en indien van toepassing de ondersteuning goedkeuren. Indien dergelijke bilaterale leningsovereenkomsten nog een ontwerp zijn of nog niet in werking zijn getreden, moet de Commissie toezien op de inwerkingtreding van

¹⁹ Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juli 2018 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie, tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 en Besluit nr. 541/2014/EU en tot intrekking van Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 (PB L 193 van 30.7.2018, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj>).

dergelijke overeenkomsten. Voor een tijdige uitbetaling van bilaterale leningen aan Oekraïne moeten bilaterale leningsovereenkomsten uiterlijk op 1 juni 2025 bij de Commissie worden ingediend en uiterlijk op 30 juni 2025 in werking treden.

- (18) Aan de vrijgave van steun in het kader van het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne moeten de voorwaarden worden verbonden dat een overeenkomst wordt gesloten tussen de Commissie en Oekraïne over de nadere bepalingen voor de uitvoering van dat mechanisme en dat de Commissie een positieve beoordeling uitbrengt over een door Oekraïne ingediend verzoek om niet-terugbetaalbare financiële steun. Oekraïne moet de Commissie de nodige informatie verstrekken om ervoor te zorgen dat het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne bilaterale leningen ondersteunt tot het totale bedrag dat aan de betrokken bilaterale kredietverstrekker verschuldigd is. Bij wijze van uitzondering kan de Commissie om naar behoren gemotiveerde redenen ook verzoeken om betalingen van bilaterale kredietverstrekkers beoordelen.
- (19) Naast de steun die in het kader van het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne wordt verleend, moet een buitengewone MFB-lening worden verstrekt om de macrofinanciële stabiliteit in Oekraïne te ondersteunen en de beperkingen van Oekraïne op het gebied van externe financiering te verminderen, met name om de financieringsbehoeften van het land te dekken. Gezien het dringende karakter van deze financieringsbehoeften moet de MFB-lening in 2024 beschikbaar zijn.
- (20) De MFB moet steun verlenen in de vorm van een lening van maximaal 35 miljard EUR. Om tegemoet te komen aan de mogelijke verzoeken om steun voor bilaterale leningen uit hoofde van het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne en tegelijkertijd te zorgen voor een goed financieel beheer van de steun van de Unie die uit hoofde van deze verordening beschikbaar is, moet het bedrag van de MFB-lening worden aangepast, waarbij rekening wordt gehouden met bilaterale leningen aan Oekraïne waarvan is bevestigd dat zij in aanmerking komen voor het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne, en met de hoofdsom die is vermeld in de aangekondigde voornemens van derde landen die aan de Commissie zijn meegedeeld in het kader van het initiatief “Extraordinary Revenue Acceleration Loans for Ukraine” van de G7. Deze aanpassing moet plaatsvinden op voorwaarde dat het totale bedrag van alle leningen waarvoor steun uit hoofde van deze verordening is aangevraagd, meer dan 45 miljard EUR bedraagt.
- (21) De steun aan Oekraïne in het kader van de MFB-lening moet een aanvulling vormen op de steun van de Unie uit hoofde van Verordening (EU) 2024/792. De Commissie moet ernaar streven de administratieve lasten en rapportagelast voor Oekraïne waar mogelijk tot een minimum te beperken.
- (22) Een voorafgaande voorwaarde voor het beschikbaar stellen van steun aan Oekraïne in het kader van de MFB-lening is dat Oekraïne doeltreffende democratische mechanismen, waaronder een parlementair meerpartijenstelsel en de rechtsstaat, in stand blijft houden en blijft eerbiedigen, en de eerbiediging van de mensenrechten, met inbegrip van de rechten van personen die tot minderheden behoren, blijft waarborgen. Die voorafgaande voorwaarde moet ook gelden voor verzoeken om uitbetaling uit het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne, aangezien deze verband houden met de MFB-lening. Dezelfde voorafgaande voorwaarde geldt voor de steun die uit hoofde van Verordening (EU) 2024/792 wordt verleend en de Commissie moet haar beoordeling voor de twee instrumenten gelijktijdig uitvoeren.

- (23) De Commissie moet in voorkomend geval terdege rekening houden met Besluit 2010/427/EU van de Raad²⁰ en de rol van de Europese Dienst voor extern optreden.
- (24) De MFB-lening uit hoofde van deze verordening moet worden gekoppeld aan beleidsvoorwaarden die moeten worden vastgelegd in een memorandum van overeenstemming tussen de Commissie en Oekraïne (“MoU”). Die voorwaarden moeten in overeenstemming zijn met de kwalitatieve en kwantitatieve stappen in de bijlage bij Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/1447 van de Raad²¹ en met eventuele wijzigingen daarvan die zijn aangebracht tegen de tijd dat het MoU wordt vastgesteld. Daarnaast moet het MoU een toezegging van Oekraïne bevatten om de samenwerking met de Unie op het gebied van het herstel, de wederopbouw en de modernisering van de Oekraïense defensie-industrie te bevorderen, in overeenstemming met de doelstellingen van het programma voor de Europese defensie-industrie (EDIP) en andere relevante programma’s van de Unie. Ook moeten de nodige stappen worden ondernomen om te zorgen voor de coördinatie en complementariteit van de bilaterale leningen, met inbegrip van de buitengewone MFB-lening, samen met de andere donoren. In dit verband moet het donorcoördinatieplatform voor Oekraïne worden gebruikt, een forum dat reeds is opgericht voor dergelijke uitwisselingen.
- (25) Ter wille van de efficiëntie en om eenvormige uitvoeringsvoorwaarden te waarborgen, moet de Commissie worden gemachtigd om met de Oekraïense autoriteiten onderhandelingen over die voorwaarden te voeren onder toezicht van het comité van vertegenwoordigers van de lidstaten, overeenkomstig Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad²². Gezien de mogelijk belangrijke gevolgen van bijstand van meer dan 90 miljoen EUR, is het passend dat de onderzoeksprocedure wordt gebruikt voor verrichtingen boven die drempel. Gezien het bedrag van de MFB van de Unie aan Oekraïne moet op de goedkeuring van het MoU en eventuele verlagingen of annuleringen van de bijstand de onderzoeksprocedure worden toegepast.
- (26) De eenmalige tranche in het kader van de MFB-lening mag alleen worden vrijgegeven op voorwaarde dat de Commissie een positieve beoordeling heeft uitgebracht van een door Oekraïne ingediend verzoek om middelen. De beoordeling van de in het MoU vastgestelde beleidsvoorwaarden mag geen afbreuk doen aan de beoordeling van de naleving van onderling afgestemde voorwaarden in het kader van andere programma’s en instrumenten van de Unie.
- (27) Met het oog op het beginsel van goed financieel beheer en om het liquiditeitsbeheer van de Oekraïense autoriteiten te vergemakkelijken en voorspelbaarheid te waarborgen, moet de Commissie ervoor zorgen dat deeltranches in de loop van 2024 en 2025 worden uitbetaald, waarbij aanzienlijke afwijkingen van de uitbetaalde bedragen van kwartaal tot kwartaal voor zover mogelijk moeten worden vermeden. De

²⁰ Besluit 2010/427/EU van de Raad van 26 juli 2010 tot vaststelling van de organisatie en werking van de Europese Dienst voor extern optreden (PB L 201 van 3.8.2010, blz. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj>).

²¹ Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/1447 van de Raad van 14 mei 2024 betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het Oekraïneplan (PB L, 2024/1447, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

²² Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

uitbetaling van die deeltranches moet in voorkomend geval worden afgestemd op het tijdschema voor de uitbetaling van leningen of niet-terugbetaalbare financiële steun uit hoofde van pijler I van de faciliteit voor Oekraïne overeenkomstig Verordening (EU) 2024/792. Voorts is het passend de mogelijkheid te bieden om de financieringsbehoeften van Oekraïne opnieuw te beoordelen en om de steun te verlagen of te annuleren indien die behoeften tijdens de periode van de uitbetaling van de steun uit hoofde van de MFB ingrijpend afnemen ten opzichte van de oorspronkelijke verwachtingen.

- (28) De leningsovereenkomst die tussen de Commissie en de Oekraïense autoriteiten moet worden gesloten, moet bepalingen bevatten die zijn afgestemd op de rechten, verantwoordelijkheden en verplichtingen uit hoofde van de in artikel 9 van Verordening (EU) 2024/792 bedoelde kaderovereenkomst tussen de EU en Oekraïne die op 20 juni 2024 in werking is getreden. Dit zal verzekeren dat de financiële belangen van de Unie in verband met de buitengewone MFB van de Unie op efficiënte wijze worden beschermd door passende maatregelen te nemen in verband met de preventie en bestrijding van fraude, corruptie en andere onregelmatigheden in verband met die bijstand. Hiermee zullen ook, overeenkomstig het Financieel Reglement, de nodige rechten en toegang worden verleend aan de Commissie, OLAF, de Europese Rekenkamer en, in voorkomend geval, het Europees Openbaar Ministerie, ook door derden die betrokken zijn bij de besteding van middelen van de Unie tijdens en na de beschikbaarheidsperiode van de buitengewone MFB. Oekraïne moet ook onregelmatigheden met betrekking tot het gebruik van de middelen aan de Commissie melden, overeenkomstig de procedures van de kaderovereenkomst.
- (29) In het kader van de financieringsbehoeften van Oekraïne is het passend de financiële bijstand te organiseren uit hoofde van de gediversifieerde financieringsstrategie van artikel 220 bis van het Financieel Reglement, die daarin als één enkele financieringsmethode is vastgelegd en waarvan verwacht wordt dat zij zal zorgen voor een grotere liquiditeit van obligaties van de Unie en de uitgaven van de Unie aantrekkelijker en kostenefficiënter zal maken.
- (30) In afwijking van artikel 31, lid 3, van Verordening (EU) 2021/947 van het Europees Parlement en de Raad²³ mogen de financiële verplichtingen die voortvloeien uit de krachtens deze verordening verstrekte leningen niet worden gedragen door de garantie voor extern optreden, vastgesteld bij die verordening. Steun in de vorm van leningen uit hoofde van de onderhavige verordening moet financiële bijstand zijn in de zin van artikel 220, lid 1, van het Financieel Reglement. Aangezien de financiële bijstand in het kader van de MFB-lening beschikbaar is in 2024 en is goedgekeurd overeenkomstig artikel 220, lid 1, van het Financieel Reglement, is het passend dat de garantie voor financiële bijstand aan Oekraïne beschikbaar wordt gesteld boven de maxima van het meerjarig financieel kader (MFK) en tot aan de maxima als bedoeld in artikel 3, leden 1 en 2, van Besluit (EU, Euratom) 2020/2053 van de Raad²⁴

²³ Verordening (EU) 2021/947 van het Europees Parlement en de Raad van 9 juni 2021 tot vaststelling van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking — Europa in de wereld, tot wijziging en intrekking van Besluit nr. 466/2014/EU van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Verordening (EU) 2017/1601 van het Europees Parlement en de Raad en Verordening (EG, Euratom) nr. 480/2009 van de Raad (PB L 209 van 14.6.2021, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj>).

²⁴ Besluit (EU, Euratom) 2020/2053 van de Raad van 14 december 2020 betreffende het stelsel van eigen middelen van de Europese Unie en tot intrekking van Besluit 2014/335/EU, Euratom (PB L 424 van 15.12.2020, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2053/oj>).

overeenkomstig artikel 2, lid 3, van Verordening (EU, Euratom) 2020/2093 van de Raad²⁵. Met het oog op de financiële risico's en de budgettaire dekking mogen geen voorzieningen worden gevormd voor de steun in de vorm van leningen uit hoofde van deze verordening, die boven de MFK-maxima moet worden gegarandeerd, en mag, in afwijking van artikel 211, lid 1, van het Financieel Reglement, geen voorzieningspercentage worden vastgesteld.

- (31) Gezien de moeilijke situatie van Oekraïne als gevolg van de Russische aanvalsoorlog, en om het land te ondersteunen op zijn traject naar stabiliteit op lange termijn, is het passend dat de Unie Oekraïne een lening tegen zeer gunstige voorwaarden verstrekt met een looptijd die lang genoeg is om een garantie boven de maxima mogelijk te maken.
- (32) De steun van de Unie aan Oekraïne uit hoofde van deze verordening moet door de Commissie worden beheerd.
- (33) Om ervoor te zorgen dat het Europees Parlement en de Raad de uitvoering van deze verordening kunnen volgen, moet de Commissie hen regelmatig inlichten over ontwikkelingen met betrekking tot die steun en hun de relevante documenten daarover verstrekken.
- (34) Om de blijvende doeltreffendheid van de bij deze verordening ingestelde regelingen te waarborgen, moet de Commissie de toereikendheid ervan regelmatig evalueren en verslag uitbrengen aan het Europees Parlement en de Raad, teneinde transparantie en verantwoordingsplicht te waarborgen.
- (35) Om eenvormige voorwaarden voor de uitvoering van deze verordening te waarborgen, moeten aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend. Die bevoegdheden moeten worden uitgeoefend conform Verordening (EU) nr. 182/2011.
- (36) Daar de doelstellingen van deze verordening, namelijk het steunen van Oekraïne om in financieringsbehoeften te voorzien, en dat met name door concessionele hulp op de korte en lange termijn in de vorm van een lening en van niet-terugbetaalbare financiële steun, niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt, maar vanwege de omvang of de gevolgen van het optreden beter door de Unie kunnen worden verwezenlijkt, kan de Unie maatregelen nemen overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken.
- (37) Gezien de urgentie die voortvloeit uit de uitzonderlijke omstandigheden ten gevolge van de niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne, wordt het passend geacht gebruik te maken van de uitzondering op de periode van acht weken waarin is voorzien door artikel 4 van Protocol nr. 1 betreffende de rol van de nationale parlementen in de Europese Unie, gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese Unie, aan het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en aan het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie.

²⁵ Verordening (EU, Euratom) 2020/2093 van de Raad van 17 december 2020 tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2021-2027 (PB L 433I van 22.12.2020, blz. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>).

- (38) In het licht van de situatie in Oekraïne moet deze verordening met spoed in werking treden op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Hoofdstuk I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Onderwerp

Bij deze verordening wordt het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne (hierna “het mechanisme” genoemd) ingesteld en wordt aan Oekraïne buitengewone macrofinanciële bijstand beschikbaar gesteld om Oekraïne te ondersteunen bij het dekken van zijn financieringsbehoeften.

Artikel 2

Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

- 1) “steun van de Unie”: de MFB-lening en de niet-terugbetaalbare financiële steun die in het kader van deze verordening ter beschikking worden gesteld;
- 2) “bilaterale lening”: een lening die direct of indirect door een derde land als kredietverstrekker (ook “bilaterale kredietverstrekker” genoemd) ten gunste van Oekraïne wordt verstrekt;
- 3) “subsidiabele bilaterale lening”: een bilaterale lening die door de Commissie is goedgekeurd als subsidabel in het kader van het mechanisme;
- 4) “MFB-lening”: de uitzonderlijke financiële steun die de Unie aan Oekraïne beschikbaar stelt in de vorm van een lening uit hoofde van hoofdstuk III;
- 5) “MFB-leningsovereenkomst”: de leningsovereenkomst die op grond van hoofdstuk III door de Commissie, namens de Unie, en Oekraïne is ondertekend;
- 6) “andere gerelateerde kosten”: alle kosten of vergoedingen die in het kader van de MFB-lening en de respectieve bilaterale lening verschuldigd zijn.

Hoofdstuk II

Samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne

Artikel 3

Doelstelling

Het doel van het mechanisme is niet-terugbetaalbare financiële steun te verlenen aan Oekraïne om Oekraïne te helpen de MFB-lening en subsidiabele bilaterale leningen terug te betalen. Om dit doel te bereiken, ontvangt het mechanisme middelen en keert het deze op gezette tijden uit aan Oekraïne om de hoofdsom, de rente en alle andere gerelateerde kosten van de MFB-lening en de subsidiabele bilaterale leningen te dekken. Bij zijn operaties waarborgt het mechanisme gelijke toegang voor zowel bilaterale kredietverstrekkers als de Unie.

Artikel 4

Financiering

- 1) Het mechanisme wordt voorzien van middelen die beschikbaar worden gesteld door:
 - a) bedragen die zijn overgedragen overeenkomstig bijlage XLI bij Verordening (EU) nr. 833/2014 van de Raad, die externe bestemmingsontvangsten vormen overeenkomstig artikel 21, lid 5, van het Financieel Reglement; en
 - b) bedragen ontvangen als financiële bijdragen van lidstaten, derde landen of andere bronnen. Die bijdragen vormen externe bestemmingsontvangsten overeenkomstig respectievelijk de punten a) ii), d) en e) van artikel 21, lid 2, van het Financieel Reglement.
- 2) Voor alle in lid 1, punt b), bedoelde bijdragen wordt een bijdrageovereenkomst gesloten tussen de Commissie, namens de Unie, en de contribuant. In deze bijdrageovereenkomst zijn met name bepalingen betreffende de betalingsvoorwaarden opgenomen. De Commissie stelt het Europees Parlement en de Raad gelijktijdig en onverwijld in kennis van de gesloten bijdrageovereenkomsten.

Artikel 5

Beschikbare steun

- 1) De niet-terugbetaalbare financiële steun in het kader van het mechanisme is onder de in de artikelen 6 tot en met 8 vastgestelde voorwaarden beschikbaar om Oekraïne te helpen de hoofdsom, de rente en alle andere gerelateerde kosten terug te betalen van:
 - a) de MFB-lening; en
 - b) de subsidiabele bilaterale leningen.
- 2) De niet-terugbetaalbare financiële steun wordt toegewezen om Oekraïne te helpen de in lid 1 bedoelde leningen terug te betalen, waarbij rekening wordt gehouden met hoe de hoofdsom van elke lening uitgedrukt in euro zich verhoudt tot de totale hoofdsom van de MFB-lening en alle subsidiabele bilaterale leningen, uitgedrukt in euro. Zodra

de MFB-lening of een subsidiabele bilaterale lening volledig door Oekraïne is terugbetaald, met inbegrip van rente en alle andere gerelateerde kosten, wordt deze toewijzing zodanig aangepast dat eventuele toekomstige middelen aan de resterende leningen worden toegewezen waarbij rekening wordt gehouden met hoe de hoofdsom van elke lening uitgedrukt in euro zich verhoudt tot de totale hoofdsom van alle resterende leningen, uitgedrukt in euro.

- 3) De Commissie stelt een besluit vast tot vaststelling van de in lid 2 bedoelde toewijzing tussen de MFB-lening en de subsidiabele bilaterale leningen. De Commissie gebruikt de hoofdsom van elke subsidiabele bilaterale lening, uitgedrukt in euro, als bedoeld in artikel 6, lid 5, punt b). De Commissie wijzigt dit besluit om elke bilaterale lening onmiddellijk na de inwerkingtreding van de respectieve bilaterale lening erin op te nemen. De Commissie kan dat besluit wijzigen om de toewijzing aan een bilaterale lening evenredig te verlagen indien die bilaterale lening niet volledig is uitbetaald binnen de in artikel 6, lid 2, punt c), vastgestelde termijn.
- 4) Het totale bedrag van de hoofdsom van de in lid 1 bedoelde leningen bedraagt niet meer dan 45 miljard EUR.
- 5) De niet-terugbetaalbare financiële steun in het kader van het mechanisme wordt uitgevoerd in euro.
- 6) Alle betalingen zijn afhankelijk van de beschikbaarheid van de in artikel 4, lid 1, bedoelde middelen.
- 7) De Unie is niet aansprakelijk voor de terugbetaling van de subsidiabele bilaterale leningen.

Artikel 6

Uitvoeringsbesluit van de Commissie betreffende de subsidiabiliteit van de bilaterale leningen

- 1) Indien Oekraïne om steun uit hoofde van het mechanisme wil verzoeken om bijstand te verkrijgen bij de terugbetaling van een bilaterale lening, dient Oekraïne de tekst van de desbetreffende bilaterale leningsovereenkomst uiterlijk op 1 juni 2025 in bij de Commissie.
- 2) De Commissie beoordeelt onverwijld of de bilaterale lening in het kader van het mechanisme in aanmerking komt aan de hand van de volgende criteria:
 - a) de bilaterale leningsovereenkomst is niet vóór [datum van vaststelling van het voorstel] ondertekend;
 - b) de tegenpartij bij de bilaterale lening handelt onder auspiciën van het G7-initiatief “Extraordinary Revenue Acceleration Loans for Ukraine”; en
 - c) de bilaterale lening moet vóór 31 december 2027 volledig ten gunste van Oekraïne worden uitbetaald. Dergelijke uitbetalingen kunnen worden gekoppeld aan de vervulling van de beleidsvoorwaarden.

Met het oog op de beoordeling kan de Commissie Oekraïne om aanvullende informatie verzoeken.

- 3) Een opschortende voorwaarde in een bilaterale leningsovereenkomst die bepaalt dat een dergelijke overeenkomst niet in werking treedt vóór de goedkeuring door de Commissie van de subsidiabiliteit van de bilaterale lening of vóór de

inwerkingtreding van de in artikel 7 bedoelde overeenkomst, vormt geen beletsel voor een positieve beoordeling van de bilaterale lening.

- 4) De Commissie keurt door middel van een uitvoeringsbesluit de subsidiabiliteit van de bilaterale lening goed.
- 5) In het in lid 4 bedoelde uitvoeringsbesluit van de Commissie wordt het volgende vastgesteld:
 - a) de bilaterale kredietverstrekker;
 - b) de hoofdsom van de bilaterale lening, uitgedrukt in euro; voor zover nodig wordt de hoofdsom van de bilaterale lening ook uitgedrukt in de valuta van de respectieve bilaterale lening, waarbij de omrekeningskoers voor de bilaterale lening in euro de dagelijkse wisselkoers van de euro is die op [datum van aanneming van het voorstel] in de C-reeks van het *Publicatieblad van de Europese Unie* is bekendgemaakt; en
 - c) de rechtvaardiging voor de positieve beoordeling van de bilaterale lening.
- 6) Het totaal van de hoofdsommen van alle overeenkomstig dit artikel door de Commissie goedgekeurde bilaterale leningen en de MFB-lening is te allen tijde in overeenstemming met het in artikel 5, lid 4, bedoelde bedrag.
- 7) De Commissie kan het in lid 4 bedoelde uitvoeringsbesluit intrekken indien de bilaterale leningsovereenkomst niet uiterlijk op 30 juni 2025 in werking treedt.
- 8) In geval van een negatieve beoordeling deelt de Commissie Oekraïne een naar behoren gemotiveerde beoordeling mee.

Artikel 7

Overeenkomst voor de tenuitvoerlegging van het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne (Ukraine Loan Cooperation Mechanism, ULCM)

- 1) De in artikel 5 bedoelde niet-terugbetaalbare financiële steun wordt pas aan Oekraïne toegekend nadat de Commissie een overeenkomst met Oekraïne heeft gesloten (“de ULCM-overeenkomst”).
- 2) In de ULCM-overeenkomst worden met name de volgende elementen vastgesteld:
 - a) de verplichting van Oekraïne om de niet-terugbetaalbare financiële steun te gebruiken voor de terugbetaling van de hoofdsom, rente en alle andere gerelateerde kosten van de MFB-lening of subsidiabele bilaterale leningen;
 - b) de bankrekeningen van alle bilaterale kredietverstrekkers, waaraan de Commissie de betalingen van de niet-terugbetaalbare financiële steun in verband met hun respectieve bilaterale leningen verricht;
 - c) voor de betalingen van de niet-terugbetaalbare financiële steun in verband met de MFB-lening, bepalingen die ervoor zorgen dat de Unie deze bedragen gebruikt om de MFB-lening rechtstreeks terug te betalen;
 - d) specifieke bepalingen die artikel 5, lid 7, weerspiegelen en ervoor zorgen dat de Unie niet aansprakelijk wordt gesteld voor schade veroorzaakt door Oekraïne of door derden bij de uitvoering van de subsidiabele bilaterale leningen, ook niet als gevolg van de uitvoering van het mechanisme, en met

- name wanneer de in artikel 4, lid 1, bedoelde bedragen in de loop van de tijd variëren of niet meer van toepassing zijn;
- e) de verplichting van Oekraïne om van de bilaterale kredietverstrekkers te verkrijgen en onverwijld aan de Commissie het bewijs te leveren van:
 - a) de inwerkingtreding van elke bilaterale leningsovereenkomst; en
 - b) de kwijting van elke terugbetalingsverplichting, met inbegrip van, voor zover nodig, de toegepaste omrekeningskoers.
 - f) de verplichting van Oekraïne om met elke bilaterale kredietverstrekker overeen te komen dat alle door Oekraïne verstrekte bedragen voor de terugbetaling van de lening waarmee terugbetalingsverplichtingen niet onmiddellijk worden vereffend, beschikbaar blijven totdat de terugbetalingsverplichtingen vervallen, waarbij de opgelopen rente over dat bedrag ook beschikbaar is om te worden gebruikt voor de nakoming van verplichtingen uit hoofde van de bilaterale leningsovereenkomst;
 - g) de verplichting van Oekraïne om elk betalingsverzoek vergezeld te doen gaan van:
 - a) nadere gegevens over de resterende bedragen die uit hoofde van elke bilaterale leningsovereenkomst verschuldigd zijn; en
 - b) nadere gegevens over de in punt f) bedoelde bedragen.
 - h) de uitdrukkelijke toestemming voor bilaterale kredietverstrekkers om bij wijze van uitzondering een betalingsverzoek in te dienen overeenkomstig artikel 8, lid 6, op voorwaarde dat de in punt g) van dit lid bedoelde informatie door de bilaterale kredietverstrekkers wordt ingediend; en
 - i) alle andere vereisten die nodig zijn voor de uitvoering van het mechanisme.
- 3) Voor zover nodig wordt de ULCM-overeenkomst gewijzigd na de inwerkingtreding van een overeenkomstig artikel 6, lid 4, vastgesteld besluit van de Commissie.

Artikel 8

Uitbetaling van de niet-terugbetaalbare financiële steun

- 1) Oekraïne kan tweemaal per jaar bij de Commissie een verzoek indienen om niet-terugbetaalbare financiële steun met betrekking tot de MFB-lening en subsidiabele bilaterale leningen.
- 2) De Commissie beoordeelt het verzoek van Oekraïne op basis van de volgende vereisten:
 - a) naleving van de voorafgaande voorwaarde van artikel 11, die alleen van toepassing is op de MFB-lening;
 - b) bevestiging dat de totale waarde van de uitbetalingen met betrekking tot de MFB-lening of elke subsidiabele bilaterale lening, samen met de eventueel opgelopen rente, niet hoger is dan het totale bedrag dat aan die leninggever verschuldigd is; en
 - c) naleving van de verplichtingen van de ULCM-overeenkomst.

- 3) Onder voorbehoud van de beschikbaarheid van de in artikel 4, lid 1, bedoelde middelen stelt de Commissie, indien zij een positieve beoordeling uitvoert, onverwijld een besluit vast waarbij toestemming wordt verleend voor de uitbetaling van de niet-terugbetaalbare financiële steun, met inbegrip van het bedrag dat wordt uitbetaald ter ondersteuning van de terugbetaling van elke subsidiabele bilaterale lening en het ter beschikking gestelde bedrag ter ondersteuning van de terugbetaling van de MFB-lening. Het uitgekeerde bedrag is gelijk aan het bedrag van de op grond van artikel 4, lid 1, beschikbare middelen. Het uitgekeerde bedrag wordt toegewezen overeenkomstig het in artikel 5, lid 3, bedoelde besluit van de Commissie.
- 4) Indien het aan Oekraïne ter beschikking gestelde bedrag ter ondersteuning van de terugbetaling van de MFB-lening hoger is dan het voor terugbetaling verschuldigde bedrag, kan het te veel betaalde bedrag worden gebruikt voor vervroegde aflossing van de lening overeenkomstig artikel 15, lid 2, punt e), of door de Unie worden ingehouden uitsluitend ter ondersteuning van de terugbetaling van de MFB-lening in de toekomst. Eventueel opgebouwde rente is eveneens beschikbaar om dit doel te ondersteunen.
- 5) Indien de Commissie het verzoek negatief beoordeelt, stelt zij Oekraïne daarvan onverwijld in kennis, met opgave van de redenen voor haar beoordeling.
- 6) Onverminderd de leden 1 en 2 kan de Commissie om naar behoren gemotiveerde redenen bij wijze van uitzondering de door de bilaterale kredietverleners ingediende betalingsverzoeken beoordelen, met name indien de Commissie een besluit heeft genomen overeenkomstig artikel 11, lid 4, of indien Oekraïne de verplichtingen van de ULCM-overeenkomst niet nakomt.

Hoofdstuk III

Macrofinanciële bijstand

Artikel 9

Terbeschikkingstelling van de buitengewone macrofinanciële bijstand van de Unie

- 1) De Unie stelt Oekraïne buitengewone macrofinanciële bijstand beschikbaar om Oekraïne te ondersteunen bij het dekken van financieringsbehoeften. De buitengewone macrofinanciële bijstand van de Unie wordt aan Oekraïne verstrekt in de vorm van leningen. De bijstand draagt bij tot het dekken van het financieringstekort van Oekraïne dat in samenwerking met de internationale financiële instellingen is vastgesteld.
- 2) De uitbetaling van de buitengewone macrofinanciële bijstand van de Unie wordt door de Commissie beheerd op basis van haar beoordeling van de in artikel 11 bedoelde voorafgaande voorwaarde en de uitvoering van de beleidsvoorwaarden die zijn opgenomen in het in artikel 12, lid 1, bedoelde memorandum van overeenstemming.
- 3) De MFB-lening aan Oekraïne is beschikbaar tot en met 31 december 2024. De MFB-lening wordt door de Commissie in één tranche ter beschikking gesteld, die in een of meer deeltranches kan worden uitbetaald. De uitbetaling van al deze deeltranches vindt uiterlijk op 31 december 2025 plaats.

Artikel 10

Bedrag

- 1) De MFB-lening aan Oekraïne bedraagt maximaal 35 miljard EUR. Indien bij de vaststelling van het besluit van de Commissie betreffende de vrijgave van de in artikel 13 bedoelde tranche de som van dit maximumbedrag en van de hoofdsom van de subsidiabele bilaterale leningen die reeds door de Commissie overeenkomstig artikel 6 zijn goedgekeurd, en van de hoofdsom die is vermeld in de in het kader van het G7-initiatief “Extraordinary Revenue Acceleration Loans for Ukraine” aan de Commissie meegedeelde voornemens van derde landen, echter meer dan 45 miljard EUR bedraagt, wordt het maximumbedrag van de MFB-lening verminderd met de waarde van de overschrijding.
- 2) Indien de financieringsbehoeften van Oekraïne aanzienlijk zouden verminderen tijdens de periode van beschikbaarheid van de buitengewone macrofinanciële bijstand van de Unie, ook in geval van een regeling met Rusland voor de oorlogsschade die Oekraïne heeft opgelopen, kan de Commissie, handelend volgens de in artikel 16 bedoelde onderzoeksprocedure, het bedrag van de bijstand verlagen of schrappen.
- 3) De MFB-lening heeft een maximale looptijd van 45 jaar.

Artikel 11

Voorafgaande voorwaarde voor steun

- 1) Een voorafgaande voorwaarde voor het verlenen van buitengewone macrofinanciële bijstand is dat Oekraïne de instandhouding en eerbiediging van doeltreffende democratische mechanismen, waaronder een parlementair meerpartijenstelsel en de rechtsstaat, voortzet en dat het de eerbiediging van de mensenrechten blijft garanderen, met inbegrip van de rechten van personen die tot minderheden behoren.
- 2) De diensten van de Commissie en de Europese Dienst voor extern optreden zien toe op de naleving van de in lid 1 vastgestelde voorafgaande voorwaarde, met name voordat de tranche wordt vrijgegeven en de deeltranches worden uitbetaald, waarbij zij, in voorkomend geval, tevens rekening houden met het op gezette tijdstippen uitgebrachte uitbreidingsverslag van de Commissie. De Commissie houdt bij dit proces rekening met relevante aanbevelingen van internationale organen, zoals de Raad van Europa en de Commissie van Venetië van de Raad van Europa. De Commissie stelt de Raad vóór de vrijgave van de tranche en de uitbetaling van de deeltranches aan Oekraïne in kennis van de vervulling van de in lid 1 genoemde voorwaarde.
- 3) De leden 1 en 2 van dit artikel zijn van toepassing overeenkomstig Besluit 2010/427/EU van de Raad²⁶.
- 4) De in lid 2 bedoelde beoordeling wordt samen met de in artikel 5 van Verordening (EU) 2024/792²⁷ bedoelde beoordeling uitgevoerd.

²⁶ Besluit 2010/427/EU van de Raad van 26 juli 2010 tot vaststelling van de organisatie en werking van de Europese dienst voor extern optreden (PB L 201 van 3.8.2010, blz. 30).

- 5) Indien de Commissie van oordeel is dat niet of niet langer aan de voorafgaande voorwaarde is voldaan, schort zij de uitbetalingen van de buitengewone macrofinanciële bijstand en de vrijgave van de in artikel 8 bedoelde niet-terugbetaalbare steun op, voor zover deze middelen betrekking hebben op de MFB-lening.

Artikel 12

Memorandum van overeenstemming

- 1) De Commissie moet met Oekraïne overeenstemming bereiken over beleidsvoorwaarden die aan de buitengewone macrofinanciële bijstand van de Unie moeten worden gekoppeld. Die beleidsvoorwaarden worden vastgelegd in een memorandum van overeenstemming.
- 2) De beleidsvoorwaarden in het memorandum van overeenstemming sporen met de kwalitatieve en kwantitatieve stappen in de bijlage bij Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/1447 van de Raad betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het Oekraïneplan en eventuele wijzigingen daarvan. Daarenboven bevatten de beleidsvoorwaarden in het memorandum van overeenstemming een verbintenis om de samenwerking met de Unie op het gebied van het herstel, de wederopbouw en de modernisering van de Oekraïense defensie-industrie te bevorderen, in overeenstemming met de doelstellingen van het programma voor de Europese defensie-industrie (EDIP) en andere relevante instrumenten van de Unie.
- 3) De Commissie keurt de ondertekening van het memorandum van overeenstemming en de wijzigingen ervan door middel van uitvoeringshandelingen goed. Die uitvoeringshandelingen worden overeenkomstig de in artikel 16, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

Artikel 13

Besluit tot vrijgave

- 1) Oekraïne dient vóór de vrijgave van de tranche een verzoek om middelen in, vergezeld van een verslag, overeenkomstig de bepalingen van het memorandum van overeenstemming.
- 2) De Commissie besluit tot uitkering van de tranche na een beoordeling van de volgende voorwaarden:
 - a) naleving van de in artikel 11 vastgestelde voorafgaande voorwaarde; en
 - b) bevredigende uitvoering van de in het memorandum van overeenstemming vastgestelde beleidsvoorwaarden.
- 3) De uitbetaling van de deeltranches kan worden afgestemd op het tijdschema voor de uitbetalingen van leningen of niet-terugbetaalbare financiële steun in het kader van pijler I van de faciliteit voor Oekraïne overeenkomstig Verordening (EU) 2024/792.

²⁷ Verordening (EU) 2024/792 van het Europees Parlement en de Raad van 29 februari 2024 tot instelling van de faciliteit voor Oekraïne (PB L, 2024/792, 29.2.2024).

Artikel 14

Opgenomen en verstrekte leningen

- 1) Voor de financiering van de buitengewone macrofinanciële bijstand wordt de Commissie gemachtigd om, namens de Unie, de nodige financiële middelen op de kapitaalmarkten of bij financiële instellingen te lenen overeenkomstig artikel 220 bis van het Financieel Reglement.
- 2) In afwijking van artikel 31, lid 3, tweede zin, van Verordening (EU) 2021/947 wordt de financiële bijstand die in de vorm van leningen aan Oekraïne wordt verstrekt, niet gedragen door de garantie voor extern optreden. Voor de MFB-lening worden geen voorzieningen gevormd en, in afwijking van artikel 211, lid 1, van het Financieel Reglement, wordt geen voorzieningspercentage vastgesteld als een percentage van het in artikel 10 van deze verordening genoemde bedrag.
- 3) De overeenkomstig artikel 11, lid 4, opgeschorte bedragen zijn, voor zover nodig, beschikbaar ter ondersteuning van de terugbetaling van door de Unie opgenomen leningen. Het gebruik van dergelijke middelen ontslaat Oekraïne niet van zijn verplichting om de lening terug te betalen overeenkomstig de voorwaarden van de MFB-leningsovereenkomst.

Artikel 15

MFB-leningsovereenkomst

- 1) De financiële voorwaarden van de buitengewone macrofinanciële bijstand van de Unie worden in detail vastgelegd in de MFB-leningsovereenkomst.
- 2) Naast de in artikel 220, lid 5, van het Financieel Reglement vastgelegde elementen bevat de MFB-leningsovereenkomst de volgende vereisten:
 - a) de rechten, verantwoordelijkheden en verplichtingen waarin de in artikel 9 van Verordening (EU) 2024/792 bedoelde kaderovereenkomst voorziet, zijn van toepassing zijn op de MFB-leningsovereenkomst en de daarin opgenomen middelen;
 - b) Oekraïne gebruikt dezelfde beheers- en controlesystemen als voorgesteld in het bij Verordening (EU) 2024/792 ingestelde Oekraïneplan;
 - c) de Unie heeft recht op vervroegde terugbetaling van de lening indien is vastgesteld dat Oekraïne met betrekking tot het beheer van de buitengewone macrofinanciële bijstand van de Unie fraude, corruptie of een andere onrechtmatige activiteit heeft gepleegd die afbreuk doet aan de financiële belangen van de Unie;
 - d) Oekraïne blijft de voorwaarden van artikel 11, lid 1, naleven;
 - e) het in artikel 8, lid 4, bedoelde overschot kan geheel of gedeeltelijk worden gebruikt voor de vervroegde terugbetaling van de MFB-lening op initiatief van de Commissie of, na goedkeuring van de Commissie, op verzoek van Oekraïne; en
 - f) er wordt voorzien in een trapsgewijze terugbetaling. Ten eerste wordt de niet-terugbetaalbare steun die overeenkomstig artikel 8 uit het mechanisme voor de MFB-lening beschikbaar wordt gesteld, gebruikt om de MFB-lening

rechtstreeks terug te betalen. Ten tweede worden, indien er geen of slechts gedeeltelijke niet-terugbetaalbare steun wordt verleend wegens ontoereikende bedragen, de door de Unie overeenkomstig artikel 8, lid 4, ingehouden bedragen gebruikt om de MFB-lening rechtstreeks terug te betalen. Ten derde, indien de bovengenoemde bedragen ontoereikend zijn, gebruikt Oekraïne, in geval een overeenkomst wordt bereikt om aan Oekraïne oorlogsherstel of een gelijkwaardige financiële regeling voor oorlogsschade te verstrekken, die middelen voor het aflossen van de MFB-lening. Ten vierde blijft Oekraïne, indien de bovengenoemde bedragen ontoereikend zijn, aansprakelijk voor het resterende verschuldigde bedrag.

- 3) Niet-naleving van de voorwaarden van de MFB-leningsovereenkomst vormt voor de Commissie een reden om de vrijgave van de tranche of deeltranches op te schorten of te schrappen, of, indien gerechtvaardigd, om vervroegde terugbetaling van de MFB-lening te verzoeken.
- 4) De MFB-leningsovereenkomst wordt op verzoek gelijktijdig ter beschikking gesteld van het Europees Parlement en de Raad.

Artikel 16

Comitéprocedure

- 1) De Commissie wordt bijgestaan door een comité. Dat comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011.
- 2) Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

Hoofdstuk IV

Slotbepalingen

Artikel 17

Verstreking van informatie aan het Europees Parlement en de Raad

- 1) De Commissie stelt het Europees Parlement en de Raad in kennis van de ontwikkelingen met betrekking tot de uitvoering van deze verordening, waaronder de uitbetalingen in het kader van het mechanisme en de MFB-lening, en verstrekt die instellingen tijdig de relevante documenten. Deze informatie moet worden verstrekt in overeenstemming met de interinstitutionele regelingen die zijn overeengekomen in het kader van de faciliteit voor Oekraïne, met inbegrip van de dialoog over de faciliteit voor Oekraïne.
- 2) De Commissie dient jaarlijks, uiterlijk op 30 juni, bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in over de uitvoering van deze verordening in het voorgaande jaar, met inbegrip van een evaluatie van die uitvoering. In dat verslag: a) wordt de geboekte vooruitgang bij de uitvoering van de buitengewone macrofinanciële bijstand van de EU onderzocht; en (b) worden de economische situatie en de vooruitzichten van Oekraïne, alsook de bij de tenuitvoerlegging van de in artikel 12, lid 1, bedoelde beleidsmaatregelen gemaakte vorderingen beoordeeld; In

voorkomend geval, met name nadat de MFB-lening en alle subsidiabele bilaterale leningsovereenkomsten zijn verstreken, neemt de Commissie in dat verslag een evaluatie op van de toereikendheid van de in deze verordening vervatte regelingen.

- 3) Uiterlijk op 31 december 2027 zal de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een ex-postevaluatieverslag indienen, met daarin een beoordeling van de resultaten en de doelmatigheid van de voltooide buitengewone macrofinanciële bijstand uit hoofde van deze verordening en van de mate waarin deze tot de doelstellingen van de bijstand heeft bijgedragen.

Artikel 18

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter

FINANCIEEL MEMORANDUM

1. KADER VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF

1.1 Benaming van het voorstel/initiatief

Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot instelling van het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne en tot toekenning van macrofinanciële bijstand aan Oekraïne

1.2 Betrokken beleidsterrein(en) (programmacluster)

Beleidssterrein: Economische en Financiële Zaken

Activiteit: Internationale economische en financiële zaken

1.3 Het voorstel/initiatief betreft:

- ☒ een nieuwe actie
- ☐ een nieuwe actie na een proefproject/voorbereidende actie²⁸
- ☐ de verlenging van een bestaande actie
- ☐ de samenvoeging of ombuiging van een of meer acties naar een andere/een nieuwe actie

1.4 Doelstelling(en)

1.4.1 Algemene doelstelling(en)

Het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne instellen en macrofinanciële bijstand (MFB) beschikbaar stellen aan Oekraïne om het land te helpen zijn financieringsbehoeften te dekken.

1.4.2 Specifieke doelstelling(en)

Oekraïne niet-terugbetaalbare financiële steun verlenen om het land te helpen de MFB-lening en de bilaterale leningen ter ondersteuning van Oekraïne terug te betalen en aldus bij te dragen tot de macrofinanciële stabiliteit, alsmede om de externe en interne financieringsproblemen van het land te verlichten.

1.4.3 Verwacht(e) resultaat(en) en gevolg(en)

Vermeld de gevolgen die het voorstel/initiatief zou moeten hebben op de begunstigden/doelgroepen.

- De economische veerkracht en stabiliteit van Oekraïne ondersteunen in de oorlogsomstandigheden.
- Bijdragen aan het dekken van de externe financieringsbehoeften van Oekraïne, in de context van een aanzienlijke verslechtering van de externe rekeningen van het land als gevolg van de niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde Russische invasie van Oekraïne.
- De budgettaire financieringsbehoeften van Oekraïne verlichten, als voortzetting van de reeds verstrekte noodhulp.
- Via het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne bijdragen aan de terugbetaling van de bilaterale leningen, en de MFB-lening die op grond van deze verordening aan Oekraïne wordt verstrekt.

²⁸

In de zin van artikel 58, lid 2, punt a) of b), van het Financieel Reglement.

1.4.4 Prestatie-indicatoren

Vermeld de indicatoren voor de monitoring van de voortgang en de beoordeling van de resultaten.

Vóór de uitbetaling van de tranche van de MFB-lening moeten de Oekraïense autoriteiten een verslag indienen over de naleving van de overeengekomen beleidsvoorwaarden. De diensten van de Commissie onderhouden nauwe contacten met het donorcoördinatieplatform voor Oekraïne om goed gebruik te maken van de inzichten die zijn opgedaan door de lopende activiteiten van de betrokken donoren.

De diensten van de Commissie zullen ook na de operationele beoordeling van de financieringsstromen en administratieve procedures in Oekraïne, die in juni 2020 is uitgebracht, toezicht blijven houden op het beheer van de overheidsfinanciën.

De EU-delegatie brengt ook periodieke verslagen uit over zaken die relevant zijn voor het toezicht op de bijstand. Er wordt een jaarlijks verslag aan de Raad en het Europees Parlement verwacht over de uitvoering van deze verordening, met inbegrip van de uitbetalingen van het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne en de MFB-lening. De Commissie zal een ex-postevaluatie van de voltooide MFB-bijstand van de EU uitvoeren.

1.5 Motivering van het voorstel/initiatief

1.5.1 Behoeft(e)n waarin op korte of lange termijn moet worden voorzien, met een gedetailleerd tijdschema voor de uitrol van het initiatief

Voor de uitvoering van het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne zal de Commissie met Oekraïne een overeenkomst sluiten met daarin de voorwaarden en verplichtingen om niet-terugbetaalbare financiële steun te ontvangen en te gebruiken. De steun om Oekraïne te helpen bij de terugbetaling van leningen die door derde landen in het kader van het samenwerkingsmechanisme worden verstrekt, zal afhankelijk zijn van de positieve beoordeling door de Commissie van de subsidiabiliteit van de door Oekraïne ingediende bilaterale leningen. De vrijgave van de niet-terugbetaalbare financiële steun in het kader van het samenwerkingsmechanisme zal afhankelijk zijn van de goedkeuring door de Commissie van de verzoeken om niet-terugbetaalbare financiële steun die door Oekraïne of, bij wijze van uitzondering, door bilaterale kredietverleners zijn ingediend.

De MFB-lening zal afhankelijk zijn van de vervulling van de voorafgaande voorwaarde en de beleidsvoorwaarden die zijn opgenomen in een memorandum van overeenstemming (MoU) tussen de Commissie en de Oekraïense autoriteiten. De bijstand zal bestaan uit één tranche, die in verschillende deeltranches kan worden uitbetaald.

De MFB-bijstand zal door de Commissie worden beheerd. Daarbij zijn met het Financieel Reglement strokende specifieke bepalingen ter preventie van fraude en andere onregelmatigheden van toepassing, waaronder de bepalingen voor het beschermen van de financiële belangen van de EU zoals vastgelegd in de kaderovereenkomst krachtens Verordening (EU) 2024/792. De Commissie en de Oekraïense autoriteiten moeten een akkoord bereiken over een MoU met daarin rapportageverplichtingen. De Commissie zal nauw met de internationale financiële instellingen en de nationale autoriteiten samenwerken, alsook met derde landen die deelnemen aan het donorcoördinatieplatform voor Oekraïne, om de prioriteiten en de voorwaarden van hun respectieve steun te coördineren en belangrijke ontwikkelingen en de toepassing van de in het MoU overeengekomen vereisten en voorwaarden te monitoren.

1.5.2 Toegevoegde waarde van de deelname van de Unie (deze kan het resultaat zijn van verschillende factoren, bijvoorbeeld coördinatiewinst, rechtszekerheid, grotere doeltreffendheid of complementariteit). Voor de toepassing van dit punt wordt onder “toegevoegde waarde van de deelname van de Unie” verstaan de waarde die een optreden van de Unie oplevert bovenop de waarde die door een optreden van alleen de lidstaten zou zijn gecreëerd.

Dit voorstel beantwoordt aan de behoefte aan een gemeenschappelijke respons bij het op adequate schaal steunen van Oekraïne, een behoefte die onvoldoende kan worden verwezenlijkt door de lidstaten alleen en derhalve beter door de EU kan worden verwezenlijkt. De belangrijkste redenen zijn de begrotingscapaciteit en de budgettaire beperkingen op nationaal niveau en de noodzaak van een sterke coördinatie tussen donoren om de omvang en de doeltreffendheid van de steun te maximaliseren en tegelijkertijd de lasten voor de bestuurlijke capaciteit van de Oekraïense autoriteiten, die in de huidige omstandigheden sterk onder druk staat, te verlichten.

Het initiatief is onderdeel van de doelstelling van de EU om Oekraïne liquiditeitssteun op korte termijn te verstrekken. Het versterkt ook de acties van de EU voor directe humanitaire, economische en defensiesteun, alsmede de initiatieven van de EU om multilaterale acties te coördineren.

De belangrijkste toegevoegde waarde van het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne in vergelijking met andere EU-instrumenten is Oekraïne te helpen de MFB-lening en de subsidiabele bilaterale leningen ter ondersteuning van Oekraïne terug te betalen. Daarmee beantwoordt het mechanisme aan de oproep van de Europese Raad in de conclusies van 27 juni 2024 om de werkzaamheden te doen vorderen, en daarbij alle relevante juridische en financiële aspecten te behandelen, om Oekraïne uiterlijk eind dit jaar aanvullende financiering te verstrekken in de vorm van leningen waarvan de dekking van de kosten en de terugbetaling door toekomstige stromen van de uitzonderlijke opbrengsten worden verzekerd.

De belangrijkste toegevoegde waarde van de MFB-leningen in vergelijking met andere EU-instrumenten is dat deze de externe financiële beperkingen snel verminderen en helpen te garanderen dat er een stabiel macro-economisch kader blijft bestaan, onder meer door een duurzame en houdbare betalingsbalans- en begrotingssituatie te bevorderen, binnen een passend kader voor rapportageverplichtingen.

1.5.3 Nuttige ervaring die bij soortgelijke activiteiten in het verleden is opgedaan

MFB-operaties zijn onderworpen aan ex-postevaluaties. Uit eerdere ex-postevaluaties van vorige MFB-operaties voor Oekraïne is gebleken dat deze over het algemeen zeer relevant waren wat betreft de doelstellingen, het budget en de beleidsdoelstellingen ervan. Zij zijn van cruciaal belang gebleken om Oekraïne te ondersteunen bij het aanpakken van zijn betalingsbalansproblemen en het doorvoeren van belangrijke structurele hervormingen om de economie te stabiliseren en de houdbaarheid van zijn externe positie te verbeteren. Zij maakten begrotingsbesparingen en financiële voordelen mogelijk en fungeerden als katalysator voor aanvullende financiële steun en vertrouwen van investeerders.

Vanwege de innovatieve aard van het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne, zijn er geen eerdere ervaringen met soortgelijke activiteiten. *1.5.4 Verenigbaarheid met het meerjarig financieel kader en eventuele synergie met andere passende instrumenten*

Het voorstel is verenigbaar met de maxima van het meerjarig financieel kader (MFK) 2021-2027.

Het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne zal worden gefinancierd met externe bestemmingsontvangsten.

De MFB-steun in de vorm van leningen zal beschikbaar zijn tot en met 31 december 2024, en de deeltranches zullen uiterlijk 31 december 2025 worden uitbetaald. De middelen voor de MFB-lening zullen worden gefinancierd door leningen op te nemen.

Met het oog op de financiële risico's en de budgettaire dekking mogen geen voorzieningen worden gevormd voor de steun in de vorm van leningen uit hoofde van deze verordening, die boven de maxima moet worden gegarandeerd, en mag, in afwijking van artikel 211, lid 1, van Verordening (EU, Euratom) 2018/1046, geen voorzieningspercentage worden vastgesteld.

1.5.5 Beoordeling van de verschillende beschikbare financieringsopties, waaronder mogelijkheden voor herschikking

Door leningen te gebruiken verhoogt deze MFB-operatie de doeltreffendheid van de EU-begroting door middel van het hefboomeffect en vormt zij de beste kostenefficiënte optie. De Commissie is bevoegd om namens zowel de EU als Euratom middelen te lenen op de kapitaalmarkten met gebruikmaking van de garantie van de EU-begroting. Het doel is middelen van de markt te verkrijgen tegen de beste beschikbare tarieven dankzij de hoogste kredietstatus.

Verdere druk op een onder druk staande EU-begroting als gevolg van voorzieningsvereisten en complexe regelingen, waarmee een groot aantal nationale ad-hocgaranties gemoeid is, moet worden vermeden. Daarom zal de MFB-lening boven de MFK-maxima worden gegarandeerd. Een eengemaakt en efficiënt systeem dat voor de beste leningsvoorwaarden zorgt en markttoegang verruimt voor steun in de vorm van leningen, heeft belangrijke voordelen in de huidige marktcontext.

1.6 Duur en financiële gevolgen van het voorstel/initiatief

- ☐ beperkte geldigheidsduur
 - ☐ van kracht vanaf JJJJ tot en met JJJJ
 - ☐ financiële gevolgen vanaf JJJJ tot en met JJJJ voor vastleggingskredieten en vanaf JJJJ tot en met JJJJ voor betalingskredieten.
 - ☒ onbeperkte geldigheidsduur
- uitvoering met een opstartperiode vanaf 1.10.2024 tot en met 30.6.2025,
gevolgd door een volledige uitvoering.

1.7 Geplande beheersvorm(en)²⁹

- ☒ **Direct beheer** door de Commissie
- ☒ door haar diensten, waaronder het personeel in de delegaties van de Unie;
- ☐ door de uitvoerende agentschappen
- ☐ **Gedeeld beheer** met de lidstaten
- ☐ **Indirect beheer** door begrotingsuitvoeringstaken toe te vertrouwen aan:

²⁹ Nadere gegevens over de beheersvormen en verwijzingen naar het Financieel Reglement zijn beschikbaar op BudgWeb:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/NL/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

- ☐ derde landen of de door hen aangewezen organen;
- ☐ internationale organisaties en hun agentschappen (geef aan welke);
- ☐ de EIB en het Europees Investeringsfonds;
- ☐ de in de artikelen 70 en 71 van het Financieel Reglement bedoelde organen;
- ☐ publiekrechtelijke organen;
- ☐ privaatrechtelijke organen met een openbaredienstverleningstaak, voor zover zij zijn voorzien van voldoende financiële garanties;
- ☐ privaatrechtelijke organen van een lidstaat, waaraan de uitvoering van een publiek-privaat partnerschap is toevertrouwd en die zijn voorzien van voldoende financiële garanties;
- ☐ personen aan wie de uitvoering van specifieke maatregelen op het gebied van het GBVB in het kader van titel V van het VEU is toevertrouwd en die worden genoemd in de betrokken basishandeling.

Verstrek, indien meer dan een beheersvorm is aangekruist, extra informatie onder "Opmerkingen".

Opmerkingen

n.v.t.

2. BEHEERSMAATREGELEN

2.1 Regels inzake het toezicht en de verslagen

Vermeld frequentie en voorwaarden.

De toezichts- en verslagleggingsverplichtingen van Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 zijn van toepassing.

Het toezicht op de actie door de diensten van de Commissie zal plaatsvinden op basis van de in een MoU met de Oekraïense autoriteiten overeen te komen specifieke maatregelen.

Het MoU zal beleidsvoorwaarden bevatten die moeten overeenkomen met de kwalitatieve en kwantitatieve stappen in de bijlage bij Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/1447 van de Raad betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het Oekraïneplan en eventuele wijzigingen daarvan.

De Commissie zal controleren of aan de in het MoU vastgestelde beleidsvoorwaarden wordt voldaan. De Commissie zal het Europees Parlement en de Raad van de uitkomsten van die controle in kennis stellen.

De Commissie zal jaarlijks, uiterlijk op 30 juni, bij het Europees Parlement en de Raad een verslag indienen over de uitvoering van deze verordening in het voorgaande jaar, met inbegrip van een evaluatie van die uitvoering. In dat verslag: a) wordt de geboekte vooruitgang bij de uitvoering van de MFB van de EU onderzocht; en b) worden de economische situatie en vooruitzichten van Oekraïne, alsook de bij de uitvoering van de beleidsmaatregelen uit het MoU gemaakte vorderingen beoordeeld. In voorkomend geval, met name nadat de looptijd van de MFB-lening en alle bilaterale leningsovereenkomsten is verstreken, zal de Commissie in dat verslag een evaluatie opnemen van de adequaatheid van de in deze verordening vervatte regelingen.

Uiterlijk 31 december 2027 zal de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een ex-postevaluatieverslag indienen, met daarin een beoordeling van de resultaten en de doelmatigheid van de voltooide steun van de EU uit hoofde van de MFB-operatie en van de mate waarin deze tot de doelstellingen van de bijstand heeft bijgedragen.

2.2 Beheers- en controlesyste(e)m(en)

2.2.1 *Rechtvaardiging van de voorgestelde beheersvorm(en), uitvoeringsmechanisme(n) voor financiering, betalingsvoorwaarden en controlestrategie*

De uit hoofde van dit voorstel te financieren acties zullen in direct beheer door de Commissie worden uitgevoerd, aangezien het rechtstreeks aan de staat verstrekte steun betreft.

De niet-terugbetaalbare steun in het kader van het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne zal door de Commissie beschikbaar worden gesteld, afhankelijk van de beschikbaarheid van de bedragen in het kader van dat mechanisme.

De vrijgave van de deeltranches kan in de loop van 2024 en 2025 flexibel en soepel worden georganiseerd. Om het liquiditeitsbeheer van de Oekraïense autoriteiten te vergemakkelijken en voor voorspelbaarheid te zorgen, is de Commissie voornemens ervoor te zorgen dat de deeltranches in de loop van 2024 en 2025 worden vrijgegeven, waarbij voor zover mogelijk aanzienlijke afwijkingen tussen de bedragen van kwartaal tot kwartaal worden vermeden. De uitbetaling van de deeltranches kan worden afgestemd op het tijdschema voor de uitbetalingen van leningen of niet-terugbetaalbare financiële steun in het kader van pijler I van de faciliteit voor Oekraïne overeenkomstig Verordening (EU) 2024/792.

De MFB-lening moet worden vrijgegeven mits voorafgaande voorwaarden in acht worden genomen en bevredigend aan de beleidsvoorwaarden wordt voldaan.

2.2.2 Informatie over de geïdentificeerde risico's en het (de) systeem (systemen) voor interne controle dat is (die zijn) opgezet om die risico's te beperken

Er zijn politieke, fiduciaire en beleidsrisico's verbonden aan de voorgestelde operatie. Een centraal risico voor de operatie vloeit voort uit de voortzetting van de oorlog als gevolg van de ongerechtvaardigde en niet-uitgelokte Russische invasie van Oekraïne, die een verder negatief effect zou kunnen hebben op de macro-economische stabiliteit en de bestuurlijke capaciteit van Oekraïne.

Ten tweede zijn toekomstige stromen van uitzonderlijke opbrengsten die voortvloeien uit de blokkering van Russische overheidstegoeden in de EU afhankelijk van een aantal aannames. Als die aannames niet worden gerealiseerd, wordt het potentiële effect van het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne mogelijk niet volledig bereikt.

Ten derde bestaat er een risico dat de leningen op frauduleuze wijze zouden kunnen worden aangewend. Aangezien het voorstel niet wordt toegewezen aan specifieke uitgaven (wat bijvoorbeeld wel het geval is bij projectfinanciering), hangt dit risico samen met factoren zoals de algemene kwaliteit van beheerssystemen binnen de Nationale Bank van Oekraïne en het ministerie van Financiën, administratieve procedures, controle- en toezichtfuncties, beveiliging van IT-systemen en de geschiktheid van interne en externe controlemogelijkheden.

Ten vierde is het mogelijk dat Oekraïne de MFB-lening niet zal aflossen indien de niet-terugbetaalbare steun uit het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne ontoereikend is om de MFB-lening terug te betalen en andere terugbetalingsbronnen niet beschikbaar zijn, hetgeen bijvoorbeeld kan worden veroorzaakt door een aanzienlijke verdere verslechtering van de betalingsbalans en de begrotingspositie van het partnerland.

Internecontrolesystemen

De operaties zullen worden onderworpen aan verificatie-, controle- en auditprocedures onder de verantwoordelijkheid van de Commissie, met inbegrip van het Europees Bureau voor fraudebestrijding, en de Europese Rekenkamer, zoals bepaald in artikel 129 van het Financieel Reglement. De betaling wordt onderworpen aan monitoring door de diensten van de Commissie. De uitbetaling met betrekking tot de operaties kan afhankelijk worden gesteld van aanvullende onafhankelijke ex-postverificaties (van documenten of ter plaatse) door ambtenaren van het ex-postcontroleteam van het betrokken departement van de Commissie. Die verificaties kunnen ook plaatsvinden op verzoek van de verantwoordelijke ordonnateur via delegatie. Zo nodig kunnen onderbrekingen en opschortingen van betalingen, (door de Commissie uitgevoerde) financiële correcties of terugvorderingen plaatsvinden (wat tot dusver nog niet voorgekomen is): de overeenkomsten met Oekraïne moeten uitdrukkelijk rekening houden met die mogelijkheid.

2.2.3 Raming en motivering van de kosteneffectiviteit van de controles (verhouding van de controlekosten tot de waarde van de desbetreffende financiële middelen) en evaluatie van het verwachte foutenrisico (bij betaling en bij afsluiting).

De bestaande controlesystemen hebben tot dusver gezorgd voor een effectief foutenpercentage van 0 % voor betalingen van het type MFB. Er zijn geen gevallen bekend van fraude, corruptie of onwettige activiteit. De operaties hebben een duidelijke interventielogica, waardoor de Commissie het effect ervan kan evalueren. Door de controles

kan zekerheid worden verkregen en kan worden nagegaan of de beleidsdoelstellingen en -prioriteiten zijn gehaald.

2.3 Maatregelen ter voorkoming van fraude en onregelmatigheden

Vermeld de bestaande en geplande preventie- en beschermingsmaatregelen, bijvoorbeeld in het kader van de fraudebestrijdingsstrategie.

Om de risico's van frauduleus gebruik van de middelen te voorkomen, zijn meerdere maatregelen getroffen en zullen nog andere maatregelen worden getroffen. De gedetailleerde voorwaarden van de niet-terugbetaalbare steun in het kader van het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne zullen worden vastgelegd in een juridische overeenkomst tussen de Commissie en Oekraïne. In die overeenkomst wordt Oekraïne verplicht om de niet-terugbetaalbare financiële steun te gebruiken voor de terugbetaling van de hoofdsom, de rente en de andere kosten die verband houden met de MFB-lening of de subsidiabele bilaterale leningen, alsook om van de bilaterale kredietverstrekkers het bewijs te ontvangen dat aan elke betalingsverplichting is voldaan en dat bewijs onverwijld aan de Commissie te overhandigen.

Voorts moet overeenkomstig artikel 220 van Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 een leningsovereenkomst tussen de Commissie en Oekraïne worden gesloten. De leningsovereenkomst zal een aantal bepalingen bevatten met betrekking tot inspectie, fraudepreventie, audits en terugvordering van middelen in geval van fraude of corruptie. Met name zal de leningsovereenkomst de bepalingen bevatten dat de Commissie controles verricht, de Rekenkamer audits uitvoert en het Europees Openbaar Ministerie zijn bevoegdheden uitoefent in overeenstemming met de artikelen 129 en 220 van Verordening (EU, Euratom) 2018/1046.

De MFB-operatie wordt onderworpen aan de specifieke bepalingen ter bescherming van de financiële belangen van de EU zoals vastgesteld in de kaderovereenkomst in het kader van de faciliteit voor Oekraïne.

3. GERAAMDE FINANCIËLE GEVOLGEN VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF

3.1 Rubriek(en) van het meerjarig financieel kader en betrokken begrotingsonderde(e)l(en) voor uitgaven

Te creëren nieuwe begrotingsonderdelen

In volgorde van de rubrieken van het meerjarig financieel kader en de begrotingsonderdelen.

Rubriek van het meerjarig financieel kader	Begrotingsonderdeel	Soort uitgave	Bijdrage			
		GK/NGK	van EVA-landen	van kandidaat-lidstaten	van derde landen	in de zin van artikel 21, lid 2, punt b), van het Financieel Reglement
6	Operationeel begrotingsonderdeel: 14 11 01 – <i>Samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne</i>	GK	JA	JA	JA	JA

3.2 Geraamde financiële gevolgen van het voorstel inzake kredieten

3.2.1 Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de beleidskredieten

Het doel van het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne is niet-terugbetaalbare financiële steun te verlenen aan Oekraïne om het land te helpen de MFB-lening en de bilaterale leningen ter ondersteuning van Oekraïne terug te betalen.

Het samenwerkingsmechanisme zal middelen ontvangen en deze op gezette tijden aan Oekraïne uitbetalen om de hoofdsom, de rente en alle andere gerelateerde kosten van de MFB-lening en de bilaterale leningen te dekken.

Bedragen die bij een mogelijke wijziging van bijlage XLI bij Verordening (EU) nr. 833/2014 van de Raad zijn overgedragen aan het samenwerkingsmechanisme, alsmede bedragen die afkomstig zijn uit specifieke vrijwillige bijdragen van lidstaten, derde landen of andere bronnen, zullen worden gebruikt om Oekraïne niet-terugbetaalbare steun te verlenen en zo het land te helpen de MFB-lening en de bilaterale leningen ter ondersteuning van Oekraïne terug te betalen.

Samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne (aannee: vastleggingskredieten gelijk aan betalingskredieten)	Jaar 2024	Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027
• Beleidskredieten (waarvan)				
14 11 01 – Samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

Rubriek van het meerjarig financieel kader	7	“Administratieve uitgaven”
---	----------	----------------------------

Dit deel moet worden ingevuld aan de hand van de “administratieve begrotingsgegevens”, die eerst moeten worden opgenomen in de bijlage bij het financieel memorandum (Bijlage V bij de interne voorschriften), te uploaden in DECIDE met het oog op overleg tussen de diensten.

in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

		Jaar N	Jaar N+1	Jaar N+2	Jaar N+3	Vul zoveel jaren in als nodig om de duur van de gevolgen weer te geven (zie punt 1.6)	TOTAAL
DG: <.....>							
☐ Personele middelen							
☐ Andere administratieve uitgaven							
TOTAAL DG <.....>	Kredieten						

TOTAAL kredieten voor RUBRIEK 7 van het meerjarig financieel	(totaal vastleggingen = totaal betalingen)								
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

kader									
-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.2.2 Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de administratieve kredieten

- ☒ Voor het voorstel/initiatief zijn geen administratieve kredieten nodig
- ☐ Voor het voorstel/initiatief zijn administratieve kredieten nodig, zoals hieronder nader wordt beschreven:

in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

	Jaar 2024	Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027		TOTAAL
--	--------------	--------------	--------------	--------------	--	--------

RUBRIEK 7 van het meerjarig financieel kader						
Personele middelen						
Andere administratieve uitgaven						
Subtotaal RUBRIEK 7 van het meerjarig financieel kader						

Buiten RUBRIEK 7³⁰ van het meerjarig financieel kader						
Personele middelen						
Andere administratieve uitgaven						
Subtotaal buiten RUBRIEK 7 van het meerjarig financieel kader						

TOTAAL						
---------------	--	--	--	--	--	--

De benodigde kredieten voor personeel en andere administratieve uitgaven zullen worden gefinancierd uit de kredieten van het DG die reeds voor het beheer van deze actie zijn toegewezen en/of binnen het DG zijn herverdeeld, eventueel aangevuld met middelen die in het kader van de jaarlijkse toewijzingsprocedure met inachtneming van de budgettaire beperkingen aan het beherende DG kunnen worden toegewezen.

³⁰ Technische en/of administratieve bijstand en uitgaven ter ondersteuning van de uitvoering van programma's en/of acties van de EU (vroegere "BA"-onderdelen), onderzoek onder contract, eigen onderzoek.

Geraamde personeelsbehoeften

- ☒ Voor het voorstel/initiatief zijn geen personele middelen nodig
- ☐ Voor het voorstel/initiatief zijn personele middelen nodig, zoals hieronder nader wordt beschreven:

Raming in voltijdequivalenten

	2024	2025	2026	2027	Vul zoveel jaren in als nodig om de duur van de gevolgen weer te geven (zie punt 1.6)		
O Posten opgenomen in de lijst van het aantal ambten (ambtenaren en tijdelijke functionarissen)							
20 01 02 01 (centrale diensten en vertegenwoordigingen van de Commissie)							
20 01 02 03 (delegaties)							
01 01 01 01 (onderzoek onder contract)							
01 01 01 11 (eigen onderzoek)							
Ander begrotingsonderdeel (te vermelden)							
O Extern personeel (in voltijdequivalenten: VTE) ³¹							
20 02 01 (AC, END, INT van de “totale financiële middelen”)							
20 02 03 (AC, AL, END, INT en JPD in de delegaties)							
XX 01 xx yy zz ³²	– centrale diensten						
	– delegaties						
01 01 01 02 (AC, END, INT – onderzoek onder contract)							
01 01 01 12 (AC, END, INT – eigen onderzoek)							
Ander begrotingsonderdeel							
TOTAAL							
O Extern personeel (in voltijdequivalenten: VTE) – AC, AL, END, INT en JED ³³							
Ander begrotingsonderdeel: Bestemmingsontvangsten							
Gefinancierd uit bestemmingsontvangsten – centrale diensten							
Gefinancierd uit bestemmingsontvangsten – delegaties							
TOTAAL							

XX is het beleidsterrein of de begrotingstitel.

Voor de benodigde personele middelen zal een beroep worden gedaan op het personeel van het DG dat reeds voor het beheer van deze actie is toegewezen en/of binnen het DG is herverdeeld, eventueel aangevuld met middelen die in het kader van de jaarlijkse toewijzingsprocedure met inachtneming van de budgettaire beperkingen aan het behorende DG kunnen worden toegewezen.

Beschrijving van de uit te voeren taken:

Ambtenaren en tijdelijk personeel	
-----------------------------------	--

³¹ AC = Agent Contractuel (arbeidscontractant); AL = Agent Local (plaatselijk functionaris); END = Expert National Détaché (gedetacheerd nationaal deskundige); INT = Intérimaire (uitzendkracht); JPD = Junior Professionals in Delegations (jonge deskundige in delegaties).

³² Subplafond voor extern personeel uit beleidskredieten (vroegere “BA”-onderdelen).

³³ AC = Agent Contractuel (arbeidscontractant); AL = Agent Local (plaatselijk functionaris); END = Expert National Détaché (gedetacheerd nationaal deskundige); INT = Intérimaire (uitzendkracht); JPD = Junior Professionals in Delegations (jonge deskundige in delegaties).

Extern personeel	
------------------	--

3.2.3 Verenigbaarheid met het huidige meerjarig financieel kader

Leningen zullen worden gefinancierd uit door de EU op de financiële markten opgenomen middelen. Het voorstel/initiatief:

☒ kan volledig worden gefinancierd door middel vanerschikking binnen de relevante rubriek van het MFK.

☐ hiervoor moet een beroep worden gedaan op de niet-toegewezen marge in de desbetreffende rubriek van het MFK en/of op de speciale instrumenten zoals gedefinieerd in de MFK-verordening.

☐ hiervoor is een herziening van het MFK nodig.

3.2.4 Bijdragen van derden

Het voorstel/initiatief:

☐ voorziet niet in medefinanciering door derden³⁴

☒ voorziet in medefinanciering door derden, zoals hieronder wordt geraamd:

Kredieten in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

	Jaar N ³⁵	Jaar N+1	Jaar N+2	Jaar N+3	Vul zoveel jaren in als nodig om de duur van de gevolgen weer te geven (zie punt 1.6)			Totaal
Medefinancieringsbron	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>
TOTAAL medegefinancierde kredieten	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>

³⁴ Bijdragen van derden zullen in de onderstaande afdeling als bestemmingsontvangsten worden gepresenteerd.

³⁵ Het jaar N is het jaar waarin met de uitvoering van het voorstel/initiatief wordt begonnen. Vervang "N" door het verwachte eerste jaar van uitvoering (bijvoorbeeld: 2021). Hetzelfde voor de volgende jaren.

3.3 Geraamde gevolgen voor de ontvangsten

- ☐ Het voorstel/initiatief heeft geen financiële gevolgen voor de ontvangsten
- ☒ Het voorstel/initiatief heeft de hieronder beschreven financiële gevolgen:
- ☐ voor de eigen middelen
- ☒ voor overige ontvangsten

geef aan of de ontvangsten worden toegewezen aan de begrotingsonderdelen voor uitgaven ☒

in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

Begrotingsonderdeel voor ontvangsten:	Voor het lopende begrotingsjaar beschikbare kredieten	Gevolgen van het voorstel/initiatief ³⁶						
		Jaar N	Jaar N+1	Jaar N+2	Jaar N+3	Vul zoveel jaren in als nodig om de duur van de gevolgen weer te geven (zie punt 1.6)		
Post 6642 Samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne – Bestemmingsontvangsten	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>

Vermeld voor de toegewezen ontvangsten het (de) betrokken begrotingsonderde(e)l(en) voor uitgaven.

Zie punt 3.2.1 hierboven

³⁶ Voor traditionele eigen middelen (douanerechten en suikerheffingen) moeten nettobedragen worden vermeld, d.w.z. na aftrek van 25 % aan inningskosten.